

*Betænkning
afgivet af
Handelsministeriets
Rejsebureau-
udvalg*

BETÆNKNING NR. 266

1960

40.8 / 9

1. Forholdene inden for rejsebureau-branchen har gennem en længere årrække givet anledning til diskussion og adskillige offentlige beklagelser. Allerede før anden verdenskrig forsøgte man derfor at gennemføre foranstaltninger, der skulle sikre bedre forhold inden for branchen. De billetudstedende rejsebureauer i Danmark udførte dengang et stort arbejde for at skabe et udkast til en lov om rejsebureauer. Dette arbejde blev ikke tilendebragt inden udbruddet af den anden verdenskrig. Det er imidlertid værd at fremhæve, at det arbejde, som dengang blev udført, alligevel har sat sine spor. Den norske rejsebureau-lov af 4. november 1948, som måske er den mest effektive rejsebureau-lov, der findes, er nemlig i væsentlig grad udformet på grundlag af det danske forarbejde.

2. Da krigen sluttede, og rejselivet kom i gang igen, stod man på ny over for vanskelighederne ved at bekæmpe branchens vildskud. Medens man i Norge som nævnt ret hurtigt efter krigens ophør fik gennemført en rejsebureau-lov, forsøgte de danske billetudstedende rejsebureauer med mellemrum at få genoptaget førkrigstidens bestræbelser for at skabe et grundlag for sanering af branchen.

I 1949 blev der tillige rørt ved spørgsmålet af Turistforeningen for Danmark, der til handelsministeriet indsendte et udkast til bestemmelser, hvorefter turistforeningen skulle godkende rejsebureauer, der blev drevet på betryggende måde. Der var tale om en ordning på frivilligt grundlag uden gennemførelse af lovbestemmelser. Dette initiativ gav anledning til, at der i 1949-50 i handelsministeriet førtes en række forhandlinger mellem repræsentanter for dette ministerium, for ministeriet for offentlige arbejder, Turistforeningen for Danmark, Danmarks Rejsebureau Forening samt Dansk Rejsebureau-Forbund. Forhandlingerne resulterede i det som bilag 1 optrykte udkast til frivillig overenskomst med rejsebureauerne.

Som det fremgår af udkastet, skulle rejsebureauer godkendes af et udvalg bestående af repræsentanter for handelsmini-

steriet, for ministeriet for offentlige arbejder og for Turistforeningen for Danmark.

For at opnå udvalgets godkendelse skulle det normalt kræves, at indehaveren opfyldte de i næringsloven fastsatte betingelser for at erhverve næringsbrev, og indehaveren, lederen og det overordnede personale skulle være i besiddelse af den fornødne uddannelse til udførelse af de funktioner, der faldt inden for det pågældende bureaus arbejdsområde. Indehaveren måtte endvidere ikke under sin virksomhed i rejsebureau-branchen være blevet idømt straf for lovovertrædelser, der var begået under udøvelse af virksomheden. For at opnå godkendelse skulle rejsebureauet endvidere forpligte sig til at indsætte forudbetalte beløb for grupperejser på en særlig kundekonto hos en autoriseret valutahandler samt lade beløbet henstå til 5 dage før påbegyndelsen af de rejser for hvilke beløbene var forudbetalt. Bureauet skulle endvidere stille en sikkerhed på et beløb af ikke under 5 000 kr. og ikke over 25 000 kr. efter udvalgets nærmere bestemmelse, enten i form af en bankgaranti eller gennem deponering i Danmarks Nationalbank af det fastsatte beløb. Sikkerhedsstillelsen skulle tjene til dækning af erstatningskrav, der som følge af bureauets virksomhed måtte blive rejst fra forretningsforbindelser i udlandet. Såfremt et godkendt rejsebureau drev sin virksomhed på en måde, der ikke stemte med god forretnings-skik inden for rejsebureau-branchen, eller såfremt et af de ovenfor nævnte vilkår ikke længere opfyldtes, ville udvalget kunne tilbagekalde den givne godkendelse. De af udvalget godkendte rejsebureauer skulle være eneberegtigede til i annoncer, brochurer eller på anden måde såvel over for det danske publikum som over for forretningsforbindelser i indland og udland at betegne sig som godkendt af handelsministeriets rejsebureau-udvalg. Tanken var herigennem til vejledning for publikum at indføre en sondring mellem godkendte og ikke-godkendte rejsebureauer.

Det viste sig imidlertid, at Danmarks Rejsebureau Forening (d. v. s. de billetudstedende bureauer) ikke så sig i stand til at medvirke til gennemførelsen af den

nævnte frivillige ordning, der skønnedes værdiløs, fordi en frivillig ordning ikke på nogen måde ville binde rejsebureauer, som ikke selv ønskede at slutte sig til den. Sådanne bureauer kunne altså optræde uheldigt over for deres kunder og over for forretningsforbindelser, uden at der var skabt noget grundlag for at skride ind over for dem. Heller ikke betegnelsen rejsebureau kunne gennem en frivillig ordning beholdes de godkendte bureauer, idet ingen kunne hindre en virksomhed, der ikke opfyldte de opstillede betingelser, og som derfor ikke kunne tilsluttes ordningen, i fortsat at kalde sig rejsebureau. De bureauer, der tilsluttede sig den frivillige ordning, fik ganske vist ret til at føre betegnelsen „godkendt af handelsministeriets rejsebureau-udvalg". Man anså det dog for tvivlsomt, om en sådan betegnelse ville få den betydning i publikums bevidsthed, man fra visse sider tillagde den. Det blev også anført, at man næppe ville kunne hindre, at en kreds af bureauer, som stod uden for ordningen, dannede en forening, f. eks. under navnet „Rejsebureauernes Sammenslutning", og lod sine medlemmer føre betegnelsen „Godkendt af Rejsebureauernes Sammenslutning", hvorved publikum ville få svært ved at skelne mellem de af udvalget godkendte rejsebureauer og de øvrige.

Handelsministeriet besluttede herefter at lade spørgsmålet hvile, indtil der på ny måtte blive rørt ved det ude fra.

3. Under det fortsatte arbejde med disse spørgsmål her i landet vendte man sig i de følgende år mod forbilledet fra Sverrig, hvor den i 1948 nedsatte „Turistutredningen" i oktober 1951 havde afgivet en betænkning, som i et af sine kapitler også beskæftigede sig med forholdene inden for rejsebureaubranchen, se nærmere side 15.

Med de svenske forhold som forbillede dannedes her i landet i 1957 Dansk Trafik- og Rejsebureauråd. Rådets vedtægter er optrykt som bilag 2. Rådet består af D.F.D.S., D.S.B. og S.A.S. samt Danmarks Rejsebureau Forening, men herudover kan optages sådanne danske trafikvirksomheder, der regelmæssigt driver international trafik over mere end én rute efter forud offentliggjorte fartplaner. Selskaber, der udeluk-

kende driver lokal grænsetrafik, kan dog ikke tilsluttes rådet. Rådets formål er:

- a) at bidrage til en almindelig sund udvikling af rejselivet,
- b) over for offentligheden og myndighederne at bidrage til beskyttelse af det rejsende publikums og rejsebranchens naturlige interesser ved bl. a. at opretholde og udvikle et sundt samarbejde mellem danske trafikvirksomheder og den erhvervmæssige rejsebureaubranche,
- c) at meddele dette råds autorisation som „rejsebureau" eller „rejseagentur" til sådanne virksomheder, som ansøger herom og opfylder betingelserne herfor, jfr. § 11,
- d) i øvrigt at drøfte anliggender, som til enhver tid må forudsættes at være af interesse for de parter, som rådets medlemmer repræsenterer.

For at kunne opnå godkendelse af rådet som „autoriseret rejsebureau" kræves bl. a.:

- a) at ansøgeren driver en i Danmark som rejsebureau betegnet helårlig virksomhed med kontraktmæssig ret til at udstede og sælge billetter til bane, skib, fly og bus til rejser såvel i Danmark som i udlandet, og at det er hans egentlige erhverv at arrangere og sælge rejser. Billetudstedelsesrettighederne skal være i overensstemmelse med de for medlemmer af Danmarks Rejsebureau Forening herom fastsatte bestemmelser,
- b) at ansøgeren har mulighed for at yde fuldt tilfredsstillende service for det rejsende publikum,
- c) at ansøgerens virksomhed omfatter alle eller de væsentligste af følgende opgaver:
 - ... udstedelse og salg af billetter til bane, skib, fly, bus, samt arrangement og/eller salg af individuelle rundrejser, ophold, udflugter etc.
 - ... arrangement og/eller salg af selskabsrejser.
 - ... reservering af hotel- og pensionsophold og udstedelse af hotelkuponer i forbindelse med sådanne reservationer.
 - ... køb og salg af rejsevaluta.
 - ... besørgelse af pasvisering.
 - ... salg af rejseforsikringspolicer.
- d) at ansøgeren eller den daglige leder af virksomheden er dansk statsborger. Dispensation herfra kan, når særlige forhold er til stede, meddeles af rådet,

- e) at ansøgeren er kendt for hæderlig van- del og fuld økonomisk ansvarlighed,
- f) at ansøgeren normalt i mindst 5 år har været helårligt beskæftiget i almindelig anerkendt rejsebureauvirksomhed med arbejdsfunktioner i det væsentlige som anført under afsnit c),
- g) at ansøgeren har et veludstyret, forsvar- ligt organiseret bureau med uddannet personale,
- h) at der efter rådets skøn må anses at være behov på det pågældende sted for etablering af en ny rejsebureauvirksom- hed med udsigt til rentabel drift.

Under indtryk af vanskelighederne ved i praksis at få det nævnte råd til at fungere på effektiv vis vendte man sig imidlertid for anden gang fra den udvej at søge en sanering af forholdene på frivilligt grund- lag.

I begyndelsen af året 1958 rettede Dan- marks Rejsebureau Forening (de billet- udstedende rejsebureauer) og Dansk Rejse- bureau-Forbund (selskabsrejsearrangører) derfor henvendelse til handelsministeren med anmodning om, at der nu måtte blive taget skridt til gennemførelse af en sanering af rejsebureau-branchen. Efter nogle for- handlinger nedsatte handelsministeren her- efter den 30. april 1958 et udvalg til at overveje spørgsmålet om en regulering af rejsebureauernes virksomhed. Udvalget fik følgende sammensætning:

Afdelingschef *P. Villadsen*, handelsministe- riet, formand,

Turistchef *Sven Acker*,

Direktør *W. Brandt*, Dansk Rejsebureau Forbund,

Politiinspektør *Alex Haslund*, justitsmini- steriet,

Afdelingschef *J. F. Th. Jensen*, generaldi- rektoratet for statsbanerne, og

Direktør *Hartvig Thomsen*, Danmarks Rejse- bureau Forening.

Direktør *W. Brandt* blev den 7. novem- ber 1958 af helbredshensyn afløst af direk- tør, dr. med. *Iver Aggerbeck*.

En repræsentant for D.F.D.S. har deltaget i en række af udvalgets møder. S.A.S. har gennem repræsentanten for generaldirek- toratet for statsbanerne været holdt under- rettet om udvalgets forhandlinger og har på

denne måde haft adgang til at gøre sine synspunkter gældende.

Som udvalgets sekretær har ekspeditions- sekretær *K. G. Rønn*, handelsministeriet, fungeret.

Udvalget har afholdt 12 møder og har blandt andet indhentet oplysninger om lov- givningen på dette område i en række europæiske lande.

4. Der har inden for udvalget været enig- hed om, at det vil være nytteløst at genop- tage bestræbelserne for at gennemføre en sanering af branchen på frivilligt grundlag, altså uden gennemførelse af lovbestemmel- ser.

Der har ligeledes inden for udvalget været enighed om, at forholdene nødvendiggør en regulering af rejsebureau-erhvervet ved lov. I den tid, udvalget har arbejdet, har der i pressen været omtalt flere graverende til- fælde af dårlig behandling af rejsebureauers kunder, og udvalget har desuden fra tiden forud for udvalgets nedsættelse haft fore- lagt flere hundrede avisudklip om tilfælde af denne art. En meget stor del af de af pressen fremdragne tilfælde var i forvejen udvalgets branchekyndige medlemmer be- kendt.

For at fremskaffe et så pålideligt materiale som muligt har man gennem chefen for Københavns opdagelsespoliti til gennemsyn modtaget akterne vedrørende de i årene 1956, 1957 og 1958 indgæede klager over rejsebureauer, som har været gjort til gen- stand for nærmere undersøgelse. Nogle af disse tilfælde vil blive gennemgået neden- for. Forholdene er beskrevet på grundlag af de oplysninger, som er fremkommet under politiets rapportafhøringer. I enkelte til- fælde bygger fremstillingen på indberetnin- ger fra danske konsulater, som har måttet tage sig af danske rejsende, der på grund af et uforsvarligt arrangement var kommet i en nødssituation.

a. En udvalget forelagt indberetning af 30. juli 1956 fra det danske konsulat i Køln oplyser, at konsulatet den 28. juli 1956 blev anmodet om at yde bistand til 21 danske personer. Det drejede sig om et rejseselskab, som torsdag den 26. juli 1956 kl. 9,30 blev afhentet i Paris pr. bus af N.N., der drev rejsebureauvirksomhed. På grund af bussens

meget dårlige stand var det nødvendigt, at der på strækningen fra Paris til Bottrop, Westphalen, blev gjort 12 ophold for at lå bussen repareret. Selskabet ankom til Bottrop lørdag morgen den 28. juli kl. 3,30. Ankomsten til København skulle have fundet sted samme dags aften kl. 19. I Bottrop bad bureauets indehaver passagererne stå af bussen, efter at der var kørt i ca. 3 timer med punkteret baghjul. Han bad dem vente i en tankstation og lovede at komme tilbage om ½ times tid for at hente dem. Der gik 12 timer, inden rejseselskabet så ham igen, og i dette tidsrum modtog selskabet ikke en eneste gang meddelelse om, hvornår han kunne ventes tilbage. Konsulatet havde imidlertid fået underretning om sagen og sendte en vogn til Bottrop for at søge at få klaret den umulige situation, som de 21 mennesker befandt sig i. Der var ingen af dem, som havde været i seng eller blot haft lejlighed til at ligge ned i 2½ døgn. Ej heller havde de fået et eneste måltid varm mad. Der var flere ældre personer blandt selskabet, som det var uforsvarligt at udsætte for en sådan behandling. Da man sammen med en af deltagerne i rejseselskabet efter lang tids søgen fandt bussen, lå bureauindehaveren og sov, medens mekanikere var i færd med at reparere motoren og skifte hjul. Efter ved det tyske politis hjælp at have klaret forskellige uoverensstemmelser, som opstod mellem bureauindehaveren og en af rejsedeltagerne, ankom bussen endelig efter 12 timers forløb til tankstationen på autobanen, hvor de 21 deprimerede mennesker stadig stod og ventede. Indtil dette tidspunkt havde bureauets indehaver af rejseselskabets deltagere måttet låne penge til reparationsudgifter samt til benzin. Nu var der ingen, som hverken kunne eller ville låne ham flere penge, og det viste sig, at han ikke var i stand til at købe benzin eller betale eventuelle nye reparationer. De 21 rejsedeltagere erklærede enstemmigt, at det var udelukket, at de kunne rejse med mere på denne måde, og bad konsulatet om bistand til at komme hjem på anden måde. Konsulatet foranledigede herefter selskabet afhentet i Bottrop i en bus. og derefter rejste det med Nord-ekspressen til København.

En af deltagerne i det pågældende rejseselskab forklarede til politirapport, at N.N.

allerede på nedturen til Paris måtte låne penge af ham til at købe benzin for. Ifølge prospektet for turen var der beregnet overnatning i Hamborg og i Bryssel, men i Flensborg fik man et uventet ophold på ca. 4 timer på grund af en motorreparation. Deltagerne fik derfor kun 3 timers søvn i Hamborg. På resten af vejen til Paris blev selskabet så stærkt forsinket, at der ikke blev tid til nogen søvn i Bryssel. Ved at undlade dette nåede man frem til Paris til den fastsatte tid. Vognen gik imidlertid i stå midt i Paris og måtte skubbes ud på en af Seine-broerne, hvor den blev repareret. Efter en times forløb kunne bussen fortsætte til bestemmelsesstedet. N.N., som derefter kørte hjem til København, skulle være ankommet til Paris med et nyt hold rejsende tirsdag den 24. juli om aftenen, men de ankom først onsdag den 25. juli om eftermiddagen, idet afgang fra København var blevet forsinket en dag på grund af reparation af vognen. Man startede tilbage-rejsen torsdag morgen som planlagt. Allerede kort efter starten fra Paris begyndte uheldene. Der var ustandselig vanskeligheder med motoren og adskillige punkteringer, og som følge af de mange reparationer blev der ikke tid til ophold undervejs. Hjemturens videre forløb er skildret i den ovenfor gengivne indberetning fra konsulatet i Køln. Efter den pågældende rejsedeltagers opfattelse havde N.N. ikke økonomisk været i stand til at påtage sig et sådant arrangement, ligesom vognen havde været i en sådan stand, at den ikke burde være benyttet til sådanne rejser.

Til den ovenfor givne fremstilling, der som nævnt bygger på konsulatets indberetning og en rapportforklaring afgivet af en af rejseselskabets deltagere, forklarede rejseselskabets indehaver over for politiet, at han i 4 år havde drevet vognmandsforretning med lillebilkørsel om vinteren og turistikørsel om sommeren, at han de foregående 3 somre havde arrangeret selskabsrejser til udlandet med ophold og forplejning inkluderet i prisen, samt at der aldrig fra deltagerne eller andres side havde været klaget over disse rejser.

Han forklarede videre om den i konsulatets indberetning omtalte hjemtur fra Paris, at da bussen var klar til afgang fra Bottrop, var der 21 af passagererne, der ikke ville

med, men i stedet lod sig befordre hjem på konsulatets regning, medens 8 af passagererne kørte med ham og nåede til København uden yderligere uheld.

Turen var foretaget med en bus, som han den 1. juni 1956 købte som brugt vogn for 7 000 kr. med 2 000 kr. i udbetaling. Efter hjemkomsten fra den omhandlede tur blev bussen undersøgt af den motorsagkyndige, der fjernede nummerpladerne. N.N. forklarede herom, at dette skyldtes en fejl ved bremserne, der måtte være opstået på hjemturen fra Paris. Efter at bussens nummerplader var fjernet, måtte også det rejseselskab, som han havde haft med på turen til Paris, sendes hjem på konsulatets regning.

Om det nævnte langvarige ophold i Botrop forklarede rejsebureauets indehaver, at dette var blevet længere end nødvendigt, fordi en af passagererne havde anmeldt til det tyske politi, at bureauets indehaver havde kørt bussen i flere dage uden at få søvn. Han forklarede, at anmeldelsen ikke var rigtig, idet han havde sovet under opholdene og derfor var udhvilet og i stand til at køre videre. Om de økonomiske forhold forklarede bureauets indehaver til politiet, at han havde 2 200 kr. med, da han var startet fra København på den foregående tur. Han havde haft en del ekstra udgifter til reparation og til indkøb af nye dæk, og pengene slog derfor ikke til, hvorfor han havde lånt 300 kr. af to af rejsedeltagerne. Han hævdede, at disse var hans personlige bekendte, og at han ikke havde lånt penge af de øvrige passagerer.

b. Fra Verband der Hotels und verwandter Betriebe des Landes Baden e. V. modtog Københavns opdagelsespoliti en skrivelse af 31. januar 1957, der i oversættelse til dansk lyder således:

„Vort medlem hotellet OfEenburger Hof in Offenburg/Baden har mod rejsebureauet „European Express, Hafnia turistbureau“, en fordring på DM 112,50 for indkvartering af et rejseselskab fra 5. til 6. oktober 1956. Hotellets rykkerskrivelser til det nævnte rejsebureau har været uden resultat, således at vi udbad os Die Deutsche Zentrale für Fremdenverkehr in Frankfurt's mellemkomst. Ved skrivelse af 28. januar 1957

oversendte Centralen os den i afskrift medfulgte oplysning.

Vi ville være Dem meget taknemmelig, hvis De ville have den godhed at meddele os, om De kan give os den nuværende adresse for rejsebureauet European Express, og takker Dem på forhånd for Deres ulejlighed."

Det lykkedes politiet at finde frem til lederen af den pågældende rejse, der oplyste, at han, da rejsen blev foretaget, var leder af et aktieselskab, der drev rejsebureauvirksomhed med kontor i København, og som ejedes af et hollandsk firma. Alle deltagerne i den pågældende rejse havde forinden afrejsen fra København til rejsebureauet indbetalt det for rejsen fastsatte beløb, således at der var fuld dækning for rejsens udgifter. Ifølge lederens forklaring forlangte det tyske hotel ikke betaling inden afrejsen, men ville sende regningen til rejsebureauet i København. Da regningen fremkom kort efter turens afslutning, blev den imidlertid ikke betalt, og rejsebureauet trådte i likvidation i november måned 1956. Lederen havde på dette tidspunkt et uerholdeligt løntilgodehavende på 5 000 kr. Til likvidator for rejsebureau-selskabet var valgt en landsretssagfører, der oplyste, at der i boet foruden regningen fra det ovennævnte tyske hotel fandtes ubetalte regninger fra en række andre hoteller. Der var ingen mulighed for at betale disse, idet der slet ingen dividende ville fremkomme til selskabets almindelige kreditorer, og de privilegerede kreditorer ville kun kunne forvente en dividende på 1 pct. Det var ikke engang sikkert, at der i boet fandtes midler til dækning af udgifterne ved udstedelse af proklama.

c. Et rejsebureau, der blev ledet af en sognepræst, som nogle år efter bureauets start lod sig afskedige fra sit embede, standse sine betalinger. Bureauet havde på dette tidspunkt forbrugt godt 42 000 kr. af penge, som var indbetalt af rejsende, der var indtegnet til kommende rejser, som aldrig blev til noget, idet bureauet gik fallit. Endnu dagen før bureauets sagfører udsendte meddelelse om, at bureauet havde standset sine betalinger, modtog bureauet forudbetalinger fra kunder til kommende rejser. Bureauets indehaver benægtede, at

der fra hans side forelå svigagtig hensigt, og forklarede, at han endnu dagen før betalingsstandsningen ikke var klar over, at de rejser, han modtog forudbetalinger til, ikke kunne gennemføres. Bureauet blev på dette tidspunkt drevet uden driftskapital. Udgifterne klarede ved at bruge af de penge, deltagerne i fremtidige rejser indbetalte. I slutningen af sæsonen sank antallet af rejsedeltagere, der indmeldte sig, og det økonomiske sammenbrud var en realitet. Det ser ud til, at bureauets indehaver ikke evnede at administrere et sådant foretagende. Eksempelvis viste det sig, at der i bureauet henlå ubenyttede togbilletter for ca. 20 000 kr.

d. I 1956 modtog Københavns politi anmeldelse fra en dame, der sammen med sin mand havde indtegnet sig til en busrejse til Paris. Ved indtegningen betales et depositum på 50 kr. for hver. Eestbeløbet skulle indbetales senest 14 dage inden afrejsen. Den rejse, de pågældende havde indtegnet sig til, skulle påbegyndes den 26. august 1956. Den 3. august 1956 modtog de pågældende et brev fra rejsebureauets indehaver, hvori denne meddelte, at han måtte aflyse rejsen til Paris, da ministeriet havde inddraget hans tilladelse til kørsel på udlandet, og samtidig meddelte han, at han ikke havde dækning for det indbetalte beløb på 100 kr. Da bureauets indehaver ikke senere tilbagebetalte pengene, rykkede anmelderinden ham for beløbet ved en skrivelse af 3. november 1956 og rettede derefter, da pengene stadig ikke kom, i slutningen af november 1956 henvendelse til politiet.

Rejsebureauets indehaver anerkendte over for politiet anmeldelsens rigtighed. På en tur til Paris, der startede tidligere på sæsonen, nemlig 15. juli 1956, havde han forskellige uheld med bussen, således at der påløb udgifter, han ikke havde regnet med. For at klare disse udgifter var han nødt til at bruge af de penge, han havde fået indbetalt af kunder, der var indtegnet til senere ture. Da han efter turen til Paris, der startede 15. juli 1956, kom tilbage til København, blev han indkaldt til eftersyn af bussen, og nummerpladerne blev fjernet af den motorsagkyndige, da vognens bremses var defekte.

Af politiets akter vedrørende samme sag

fremgår, at en anden kunde havde indbetalt 240 kr. for en busrejse til Paris, der skulle starte den 29. juli. Han modtog senere fra bureauet en skrivelse, der oplyste, at rejsen var blevet udsat til den 30. juli. Den pågældende mødte den 30. juli om morgenen med sine kufferter på det aftalte mødested. Der kom imidlertid ingen bus, og han modtog heller ingen besked fra bureauet. I løbet af dagen lykkedes det kunden efter flere forgæves forsøg at komme i forbindelse med bureauets indehaver, der meddelte ham, at vognen var gået i stykker, men lovede ham at sende de indbetalte 240 kr., således at kunden havde dem dagen efter, altså den 31. juli. Den 3. august modtog kunden imidlertid et brev fra rejsebureauets indehaver, hvori denne kort meddelte ham, at hans forretning var gået nedentom og hjem.

Sagen blev af politiet henlagt i henhold til retsplejelovens § 805. (Forholdet ikke genstand for offentlig forfølgning).

e. Københavns politi modtog i juni 1956 en klage fra en person, der havde indmeldt sig og sin hustru til en flyverrejse til Mallorca. Rejsen skulle koste 2 900 kr., der blev betalt ved indmeldelsen. Efter programmet skulle afrejsen finde sted den 25. marts 1956 kl. 7,45, og hjemkomsten var ansat til den 8. april 1956. Aftenen før afrejsen blev klageren ringet op af rejsebureauet, der meddelte, at afrejsen var udsat til den 27. marts om morgenen. Klageren svarede bureauet, at de så måtte slette ham og hustruen på deltagerlisten, da det var absolut nødvendigt for ham at være hjemme den 8. april, hvilket han ikke kunne regne med, når afrejsen blev udsat i 2 dage. Ca. 1 time senere blev klageren på ny ringet op af selskabet, der oplyste, at det nu var besluttet, at starten kun skulle udskydes til den 26. marts kl. 5 morgen, hvorefter klageren erklærede sig villig til at deltage i turen. Den følgende dag blev klageren ringet op af rejsebureauet kl. 1 om natten og fik besked om, at starten ikke ville finde sted kl. 5 morgen den 26. marts, men først kl. 13. Senere samme dag blev han imidlertid på ny ringet op af rejsebureauet, der meddelte, at starten først kunne finde sted kl. 17. Klageren blev nu vred og indfandt sig på rejsebureauet og forlangte at få de af ham indbetalte 2 900 kr. tilbage, men dette blev

ham nægtet. Da bureauet forsikrede ham, at starten ganske bestemt ville finde sted kl. 17, lod han sig overtale og indfandt sig på flyvepladsen sammen med sin hustru i tillid til, at afrejsen skete kl. 17. Da kl. blev 19, uden at afrejsen havde fundet sted, opgav han og hans hustru at deltage i rejsen og tog hjem, idet det som anført var afgørende for klageren at være hjemme igen den 8 april.

Klageren anfører, at han er klar over, at afrejsen fandt sted ca. 1 time senere, altså omkring kl. 20 samme dag, men de talrige ændringer med utilladelig kort varsel havde bevirket, at han ikke mere turde tro på bureauet.

Ved senere henvendelse til bureauet fik klageren tilbagebetalt 650 kr., men selskabet nægtede at tilbagebetale resten af beløbet. Klageren henvendte sig herefter til en sagfører og fik denne til at udtage stævning mod selskabet for de resterende 2 250 kr. Da det gennem nogen tid ikke var lykkedes at få stævningen forkyndt, idet den ansvarshavende person for selskabet ikke havde kunnet træffes, bestemte sagføreren sig til i stedet at indgive klage til politiet. Politiet afviste imidlertid klagen og henviste den pågældende til civilt søgsmål.

f. En udvalget forelagt beretning af 29. juli 1959 fra det danske konsulat i Barcelona oplyser, at der nævnte dags morgen indfandt sig en halv snes danske turister på konsulatet og bad om assistance, idet N.N., der var indehaver af det af dem benyttede rejsebureau, havde ladet en bus køre hjem til København uden at medtage passagerer, der havde betalt hele rejsen med ophold, og som han nu truede med at sætte på gaden. Det lykkedes konsulatet at skaffe de 8 personer hjem med en anden dansk turistbus, som tilfældigvis afgik dagen efter. Det hedder i konsulatets indberetning, at forholdene omkring de af det pågældende rejsebureau arrangerede ture er skandaløse, og at de hændelser, som de danske turister skildrer på konsulatet, slet ikke burde kunne finde sted. Konsulatet oplyser, at flere af turisterne har nægtet at opholde sig på de dem anviste værelser på grund af væggetøj, samt at alle forretningsdrivende i den pågældende by er indblandet på grund af uregelmæssigheder ved betaling af varer,

og at der overalt drikkes bravt, og ved flere lejligheder er givet den lokale befolkning grundlag for at tro, at den almindelige moral i den danske befolkning er upder nulpunktet. Konsulatet udtaler som sin vurdering, at det hele er et ubeskriveligt roderi, som absolut burde stoppes.

g. Af en ved Københavns politi behandlet sag fremgår, at indehaveren af rejsebureauet „Drengenes Rejseforening” i juni og i begyndelsen af juli 1954 fra forskellige kunder havde modtaget i alt 43 133,90 kr. som forudbetaling på ferierejser, uagtet han allerede ved beløbenes betaling havde til hensigt at unddrage sig sine forpligtelser, hvorefter han ved sin udrejse af landet den 8. juli 1954 tilegnede sig det nævnte beløb, som han forbrugte til egen fordel. Den pågældende lejede desuden et automobil, i hvilket han kørte til udlandet, hvor han senere disponerede over det til egen fordel. Endvidere købte han på afbetalingskontrakt et campingudstyr, som han i udlandet disponerede over til egen fordel. Efter at være blevet anholdt i Italien, blev han her i landet idømt en straf af 2 års fængsel.

De ovenfor anførte eksempler er kun et lille udpluk af de uheldige sager, der har foreligget. Der er enighed inden for udvalget om, at der bør gribes ind for at opnå en sanering. Til nærmere forståelse af problemerne på dette område gives nedenfor en beskrivelse af de særlige forhold i rejsebureau-branchen.

5. Rejsebureauers virksomhed adskiller sig fra de fleste andre former for forretningsvirksomhed derved, at kunden betaler ydelsen — rejsen og eventuelt hotelopholdet — på forskud. Denne forretningsgang kan have mange skæbnesvangre konsekvenser. For det første udsættes kunden for, at den ydelse, han har betalt, aldrig bliver præsteret, eller at den viser sig at afvige stærkt fra lovprisningerne i rejsebrochurerne. Ved at modtage rejsedeltagernes forskud bliver rejsebureauet økonomisk ansvarlig for de derved opståede forpligtelser over for de rejsende. Hvis kunden enten ingen rejse får eller får en mislykket rejse, eventuelt må klare sig selv hjem igen, udsættes han for et økonomisk tab, hvis rejse-

bureauet ikke er i stand til at tilbagebetale de af kunden indbetalte penge. Hertil kommer et meget afgørende forhold: den forspildte rejsemulighed. Til illustration heraf kan henvises til et af de ovenfor fremdragne eksempler på strandede rejser, se side 10, spalte 2 f. o. Det kræver ingen større psykologisk indlevelsesevne at forestille sig sindsstemningen hos en mand, der efter aftale med bureauet indfinder sig med sine kufferter på det aftalte mødested og dér står og venter på en bus, som aldrig kommer. De dage og timer, der var bestemt for den rekreation og afspænding, som skulle følge på det forløbne arbejdsår, fyldes i stedet af op-hidselse og nervøsitet. I de fleste tilfælde vil den pågældende ikke kunne afbryde og omlægge den forlængst planlagte ferie, og kan bureauets indehaver ikke tilbagebetale ham de penge, han skulle holde ferie for, er han som oftest henvist til at vende hjem og gennemleve feriedagene i mere eller mindre bitter sindsstemning.

Endnu et forhold vedrørende rejsebureauernes virksomhed må fremhæves, nemlig, at transportselskaber og hoteller leverer deres ydelse på kredit ved at acceptere rejsebureauernes kuponer. Herved opstår der altså nye forpligtelser for bureauet, og herved udvides kredsen af dem, der skuffes og lider tab, når bureauet krakker. Virkningerne heraf spredes derved ud over landets grænser, og tilliden i udlandet til danske forretningsvirksomheder påvirkes i ugunstig retning.

Det er en på samme tid lokkende og skæbnesvanger kombination, at rejsebureauerne som nævnt modtager betalingen for den ydelse, de skal præstere, på forskud og samtidig opnår kredit hos deres leverandører, hoteller, pensionater m. v. Dette bevirker, at et rejsebureau kan drives næsten uden driftskapital. Begyndelsen kan ofte gøres på indehaverens private bopæl. De penge, der indbetales af deltagerne i den første rejse, kan benyttes til betaling af annoncer, brochurer og andre startudgifter. Pengene, der indbetales af deltagerne i de følgende rejser, kan foruden til andre formål benyttes til dækning af hoteludgifterne for deltagerne i rejse nr. 1 og så fremdeles. Dette forhold giver samtidig forklaringen på den kendsgerning, at rejsebureau-krakkene ofte finder sted ved sæsonens slutning,

når forudbetalinger fra nye rejsende finder sted i aftagende omfang. Den stærke vækst i rejselivet i forbindelse med det ovenfor nævnte forhold, at branchen er så let at gå ind i på grund af de beskedne krav til driftskapital og etableringsudgifter, har tiltrukket mange. Resultatet er blevet, at Danmark er oversvømmet af rejsearrangører. Nogle kalder sig turistbureauer, andre rejsebureauer og atter andre betegner sig med officielt klingende navne. Der er på denne måde dukket mange virksomheder op, som giver gyldne løfter, men som ikke tager det så nøje med overholdelsen af disse, når først kunderne er sendt udenlands. Konkurrencen er stor, og for at vinde ind på markedet må rejserne tilbydes til en lav pris. Da der ikke kræves forkundskaber eller uddannelse af nogen art for at starte et rejsebureau, modtager branchen mange ukyndige, som under konkurrencen om de billigste tilbud ofte presser prisen så langt ned, at der ikke er dækning for omkostningerne. Virksomheden kan alligevel fortsættes gennem længere tid, så længe man kan trække på forskudsindbetalingerne fra de efterfølgende rejser. Når disse forskudsindbetalinger svinde ind, oplever man — ofte dramatiske — krak af virksomheder startet på et alt for spinkelt grundlag, ledsaget af de velkendte avisartikler om planlagte rejser, som må aflyses, indbetalte penge, som er gået tabt, og danske rejseelskaber, som er strandet i udlandet og må sendes hjem ved konsulatets mellemkomst.

6. Det ses undertiden i debatten om disse forhold anført, at man bør undgå indgreb fra statens side, og at den fri konkurrence også på dette område vil frembringe de sundeste forhold.

For at skabe den rette baggrund for en bedømmelse af disse spørgsmål må det fremhæves, at gennemførelse af en lov om rejsebureauer i Danmark ikke vil betyde en dansk pionerindsats på dette område. Tværtimod er Danmark på dette område langt bagud i forhold til en række fremtrædende turistlande som Frankrig, Norge, Østrig m. v., se herom nærmere side 12-14.

Ud fra den ovennævnte betragtning om, at den fri konkurrence vil være den bedste regulator, hævdes det undertiden, at folk

selv må se sig for, når de entrerer med et rejsebureau, og tage skade for hjemgæld, hvis det går galt. Det er imidlertid således, at folk, som benytter rejsebureauer med en spinkel organisation, fordi de er billige, ofte er folk med små penge. For dem betyder det noget, om rejsen er 100 kr. billigere eller dyrere. Når det viser sig, at priserne har været for lave, og den spinkle organisation bryder sammen, rammer det økonomiske tab ved de mistede forudbetalinger i stort omfang folk, som dårligt kan bære tabene, og som ikke har økonomisk mulighed for alligevel at komme ud at rejse i ferien.

Folks muligheder for selv at se sig for vanskeliggøres også af, at alle kan benytte betegnelsen rejsebureau og turistbureau. Disse betegnelser indarbejdes ofte i prætentiose firmaer, undertiden med udenlandsk tekst eller med et vist officielt tilsnit, men desværre ofte efter recepten: jo spinklere organisation des flottere firma. Rejselivets marodører eller ukyndige har i dag her i landet frit slag med hensyn til at vildlede de rejselystnes store skare. Udvalget tillægger det afgørende betydning, at der sker en ændring heri.

Det fremgår af det materiale, udvalget har haft stillet til rådighed fra Københavns politi, at politiet i de fleste tilfælde ikke på det i dag foreliggende lovgrundlag har mulighed for at rejse straffesag mod bureauindehavere, som krakker og ikke opfylder deres forpligtelser. I de fleste tilfælde må politiet henvise folk til at søge tabet dækket gennem et civilt søgsmål, hvilket, når det økonomiske sammenbrud er en realitet, ikke er omkostningerne værd.

Over for betragtningen om, at folk selv må se sig for, må også erindres om den lange række af virksomheder i udlandet, hoteller m. v., som lider tab, når rejsebureauer krakker. Det internationale turistsamkvem spiller i dag en overordentlig stor rolle også for forståelsen af de enkelte landes egenart og særpræg. Det er i modstrid med danske interesser, at danske rejseselskaber gang på gang strander i udlandet og ikke er i stand til at betale for sig, og at tilgodehavender hos danske rejsebureauer gang på gang viser sig værdiløse. Den på side 9 omtalte konsulatsindberetning er illustrerende i så henseende.

7. Det ville efter udvalgets opfattelse være en utilstrækkelig foranstaltning, om man vel erkendte, at en form for sanering er nødvendig, men begrænsede denne til at stille økonomiske krav, således at alle, der stillede en fastsat sikkerhed, kunne drive rejsebureauvirksomhed og benytte betegnelsen rejsebureau uden yderligere betingelser. For det første ville dette stride mod den fremgangsmåde, man har fulgt i de lande, som har gennemført en rejsebureau-lovgivning, jfr. nedenfor side 14-16. Men dernæst er det i denne forbindelse en tungt vejende realitet, at det internationale rejse- og turistliv i dag kræver stor indsigt af dem, der skal betjene det på forsvarlig måde. Valuta- og pasmyndighedernes forskrifter må nøje overholdes, rejsens timeplan og eventuelle billetter må udfærdiges med den største nøjagtighed, pladskort, sovevogne, hoteller m. v. reserveres. Med publikums stigende rejselyst og med stadige forandringer på rejselivets område — nye rejsemuligheder på den ene side og ændringer i rejserestriktioner på den anden side, sæsonvariationer i billet- og hotelpriiser samt køreplaner — er det moderne rejsebureau blevet et indviklet apparat, som foruden et solidt, økonomisk grundlag kræver en sikker administration. En sanering af forholdene i denne branche må derfor nødvendigvis indbefatte krav om, at den, der påtager sig at løse sådanne opgaver for andre, har den fornødne uddannelse hertil.

8. Efter udvalgets opfattelse må der også opstilles et vist vandelskrav til den, der skal opnå autorisation til at drive et rejsebureau. Mange af de led, hvoraf et rejsebureaus virksomhed består, er baseret på et tillidsforhold, som bør søges beskyttet. Også den ovenfor under pkt. 6 omtalte danske interesse i, at den gennem rejsebureauerne formidlede kontakt med udlandet holder en tilstrækkelig standard, tilsiger, at der opstilles visse vandelskrav.

Som allerede ovenfor berørt tillægger udvalget det afgørende betydning, at adgangen til at føre betegnelserne rejsebureau og turistbureau forbeholdes personer, der opfylder de for udøvelsen af sådan virksomhed fastsatte betingelser. Retten til at føre disse betegnelser vil således indbefatte en offentlig anerkendelse, hvilket ligeledes

gør et vandelskrav nødvendigt. Man kan ikke gennem eneretten til til betryggelse for publikum at føre en særlig betegnelse tillægge personer en vis offentlig troværdighed uden nogen form for kontrol med den af dem udviste adfærd. Udvalget er i dette spørgsmål i overensstemmelse med de retningslinier, som er opstillet i det forbillede for rejsebureaulove, der er udarbejdet af den under O.E.E.C. nedsatte Tourism Committee, se bilag 3, annex III, § 3, nr. 2 a.

9. Til en gennemgang af forholdene inden for rejsebureau-branchen med det formål at nå frem til en hensigtsmæssig regulering af denne hører også en belysning af spørgsmålet: Hvorledes er rejsebureauproblemet løst i andre lande?

Herom kan på basis af det for udvalget foreliggende materiale oplyses:

I *England* findes ingen rejsebureaulov. Enhver med en vis kapital kan starte et rejsebureau. Erhvervet er således frit, men der findes visse retningslinier af ikke officiel art, når det drejer sig om billetudstedende rejsebureauer.

I virkeligheden er det luftfartsselskaberne, rederierne og de britiske jernbaner, som afgør et nyt rejsebureaus etablering ved at give de nødvendige licenser. For at få disse må man opfylde visse betingelser, bl. a. have et godt omdømme foruden tilstrækkelig kapital.

I *Frankrig* kræves der i henhold til en lov af 24. februar 1942 autorisation til at drive rejsebureauvirksomhed. For at opnå autorisation skal man være fransk statsborger, dokumentere tilfredsstillende vandel og fornøden kundskab og disponere over den fornødne organisation og tilstrækkelige økonomiske midler samt antage et til virksomheden passende firma. For at opnå autorisation må der desuden stilles en kaution.

I *Grækenland* er der i 1937 vedtaget en lov angående adgangen til at etablere rejsebureauvirksomhed. Lovens hovedindhold er, at der til at drive rejsebureauvirksomhed kræves en tilladelse fra den græske turistorganisation. Ansøgning herom skal indgives under vedlæggelse af civilstandsattest, straffeattest m. v. Der udstedes 3 forskellige tilladelser, nemlig dels tilladelser for bureauer, der kun må sælge transportbilletter,

dels tilladelser for bureauer, der herudover må yde tjeneste i indlandet, og endelig tilladelser for bureauer, der må påtage sig alle former for rejsebureauvirksomhed. Sondringen har betydning med hensyn til den bankgaranti, bureauet skal stille inden tilladelsens udfærdigelse med henblik på f. eks. besvigelser over for klienter. Tilladelse gives for 2 år ad gangen, hvorefter der skal ansøges på ny under vedlæggelse af straffeattest.

I *Italien* er rejsebureaubranchen reguleret ved en lov af 30. december 1937 og senere tilkomne bestemmelser. Loven indeholder bestemmelser om den økonomiske garanti, som rejsebureauet må stille, og den uddannelse inden for branchen, som lederen må have for at opnå autorisation. En leder af et rejsebureau i kategori a skal have i det mindste 5 års beskæftigelse i en ledende stilling inden for et autoriseret rejsebureau samt perfekt kundskab til i det mindste 2 udenlandske sprog. Inden den fornødne autorisation udfærdiges, undersøges ansøgerens egnethed, forretningslokalernes udstyr, tilstedeværelsen af passende midler i forhold til virksomhedens omfang og det hensigtsmæssige i at udstede autorisationen set ud fra turistlivets interesser. Endvidere skal det forretningsnavn, virksomheden har til hensigt at anvende, godkendes. Autorisationen gælder udelukkende for de i den nævnte lokaler.

Også i *Jugoslavien* udkræves der autorisation til at drive rejsebureauvirksomhed, og betegnelsen rejsebureau er beskyttet ved lov.

I *Norge* kontrolleres rejsebureaubranchen i henhold til en lov af 4. november 1948. Loven er optrykt som bilag 4. Ifølge denne lov kontrolleres rejsebureauerne af samfærdselsdepartementet. For at blive leder af et rejsebureau er det blandt andet nødvendigt at have været beskæftiget i branchen i mindst 5 år og i dette tidsrum at have deltaget i udførelsen af de på et rejsebureau almindeligt forefaldende forretninger. Samfærdselsdepartementet fastsætter den sikkerhed, der skal stilles for at opnå autorisation, til ikke under 50 000 kr. og ikke over 100 000 kr. efter bureauets størrelse. Ingen andre end de autoriserede rejsebureauer har ret til at bestille hotelværelser, arrangere selskabsrejser, cruises eller udflugter for turister m. v. såvel som

i forbindelse med disse arrangementer at give oplysninger om rejsevilkårene i Norge eller udenlands. Betegnelsen rejsebureau, rejsekontor, turistbureau, turistkontor og sammensætninger med eller omskrivninger af disse ord må kun bruges af de autoriserede bureauer eller efter særskilt tilladelse.

Rejsebureauerne i *Spanien* kontrolleres i henhold til en lov af 19. februar 1942. Kontrollen udøves af turistdepartementet. For at opnå autorisation må rejsebureauet indbetale et depositum eller stille en sikkerhed. Det kræves desuden for at opnå autorisation, at lederen og funktionærerne er behørigt uddannede.

I *Sverige* nedsattes i 1948 den såkaldte Turistutredningen med den opgave at behandle de problemer, som berører den udenlandske turisttrafik på Sverige, samt at foreslå sådanne ændringer, som måtte findes ønskelige med hensyn til de gældende bestemmelser om hoteller. Utredningen afgav den 26. oktober 1951 en betænkning, som også i et af sine kapitler er kommet ind på spørgsmålet om at tage initiativet til en lovgivning om rejsebureauer. Utredningens majoritet afviste i betænkningen tanken om en lovgivning med indførelse af et officielt autorisationssystem eller et system med forbud mod at udøve rejsebureauvirksomhed uden særlig tilladelse.

Chefen for handelsdepartementet foreslog den 2. januar 1953 i statsrådet, at rejsebureaubranchen — i det mindste indtil videre — selv burde søge at skaffe bedre forhold med hensyn til rejsebureauernes virksomhed. Departementschefen fremhævede tillige, at såfremt disse bestræbelser måtte vise sig at være utilstrækkelige, måtte spørgsmålet om en indgriben fra statens side tages op på ny.

Denne standpunkttagen fra departementschefens side foranledigede ikke nogen udtalelse fra rigsdagens side.

Herefter dannede i slutningen af året 1953 et antal trafikforetagender sammen med Svenska Resebyråföreningen en organisation kaldet Svenska Trafikföretagens Råd. Medlemmer af rådet er i øjeblikket de svenske statsbaner, Rederi Aktiebolaget Göteborg, Frederikshavnlinjen, Aktiebolaget Svenska Amerika Linien, Ångfartygsaktiebolaget Gotland, Rederi Aktiebolaget Svenska Lloyd, Stockholms Rederi Aktiebolag Svea,

Linjebuss International Aktiebolag, Scandinavian Airlines System samt Svenska Resebyråföreningen.

Ifølge de for rådet nu gældende vedtægter — vedtaget af rådet 13. november 1957 — er rådets opgave med hensyntagen til almenhedens berettigede interesser at virke for en sund udvikling af rejselivet og gennem et tillidsfuldt samarbejde mellem såvel trafikforetagender indbyrdes som med Svenska Resebyråföreningen at bidrage til, at virksomheden med erhvervsmæssigt salg af rejser udvikles under betryggende former samt efter særligt fastsatte bestemmelser at meddele autorisation til rejsebureauer m. v.

Selv om en sådan autorisation ikke har noget officielt præg, har man dog ment, at den skulle give almenheden en vis beskyttelse mod de i de senere år stadig hyppigere vildskud inden for rejselivet.

I Sverige foregår i øjeblikket overvejelser om eventuelle ændringer på dette område.

I *Tyskland* findes en lov af 26. januar 1937 om udøvelse af virksomhed med formidling af rejser. Loven afgiver hjemmel for, at virksomhed med foranstaltning af rejser, salg af billetter m. v. helt eller delvis kan forbydes, når der foreligger kendsgerninger, som godtgør manglende pålidelighed hos den, der driver sådan virksomhed. I en til loven knyttet forordning af 22. februar 1937 er det fastsat, at en sådan mangel på pålidelighed, som loven omtaler, er til stede, når der foreligger kendsgerninger, der retfærdiggør den opfattelse, at den pågældende ikke er værdig til den tillid, som er nødvendig for at udøve virksomhed med formidling af rejser, eller ikke besidder den nødvendige faglige duelighed til at udøve rejsebureauerhvervet.

Det hedder videre i forordningen, at den pågældende navnlig anses at mangle den for erhvervet nødvendige tillid, når han

- a. bevidst bringer sig i modsætning til den tyske samfærdsels opgaver,
- b. på grund af bedrageri, underslæb, valutaovertrædelser eller på grund af anden forbrydelse, som lader formode, at den pågældende mangler den fornødne pålidelighed til at udøve rejsebureauerhvervet, er blevet straffet, uden at der siden da er forløbet 5 år,
- c. beskæftiger funktionærer, om hvilke han ved eller må formode, at de omfattes af

de ovenfor under a-b omtalte bestemmelser,

d. ikke råder over de til virksomhedens drift fornødne midler.

Klager over, at adgangen til at drive rejsebureau er blevet frataget en person eller et selskab, kan inden 2 uger indbringes for Reichswirtschafts-ministeren, hvis afgørelse er endelig.

I Østrig findes bestemmelser om rejsebureauer i en Reisebureauverordning af 1935. Herefter udkræves der koncession til at drive rejsebureau. Ved koncessionernes udfærdigelse tages der hensyn til behovet for rejsebureauer i landet.

For at opnå autorisation skal man blandt andet dokumentere mindst 3 års uddannelse i højere stilling hos indehaveren af et koncessioneret rejsebureau og aflægge en særlig prøve. Betegnelserne Reisebureau og Verkehrsbureau er i Østrig forbeholdt de i forordningen nærmere opregnede virksomheder.

10. Den høje levestandard, den stigende udbredelse af lovsikret ferie med løn og samfærdselsmidlernes rivende udvikling med deraf følgende billiggørelse af rejserne har givet rejselivet et så voldsomt opsving, at turistsamkvemmet i dag spiller en overordentlig stor rolle i forholdet mellem landene. Det er af interesse for alle lande, at

der inden for den branche, der formidler det voksende internationale turistsamkvem, hersker ordnede og sunde forhold. I erkendelse heraf har man inden for Organisation for European Economic Co-Operation (O.E.E.C.) beskæftiget sig med problemerne omkring rejsebureauerne. Den af O.E.E.C. nedsatte Tourism Committee har afgivet en beretning om europæiske rejsebureauer, og udarbejdet et forbillede for nationale lovgivninger om rejsebureauer, se Bilag 3. En gennemlæsning heraf — navnlig §§ 2 og 3 — vil vise, at det af nærværende udvalg udarbejdede forslag til en dansk rejsebureaulov harmonerer med det internationale forbillede for en sådan lovgivning.

11. Under hensyn til, hvad der foran er anført, har der inden for udvalget været enighed om, at man for at skabe ordnede forhold inden for dette område til betryggelse for rejsebureauernes kunder og forretningsforbindelser også her i landet må gennemføre en lov om rejsebureauer. Der har ligeledes inden for udvalget været enighed om, at loven må opstille krav om en vis forudgående uddannelse, visse vandelskrav og endelig krav om økonomiske garantier. Udvalget har herefter udarbejdet det i nærværende betænkning indeholdte forslag til lov om rejsebureauer med tilhørende bemærkninger.

København i juni 1960.

Sven Acker.

Iver Aggerbeck.

Alex Ilashind.

Th. Jensen.

Hartvig Thomsen.

P. Villadsen.

Formand.

K. G. Rønn.

Udkast

til

Lov om rejsebureauer.

§ 1. Denne lov omfatter virksomhed inden for nedenstående område:

- a. Salg eller fremskaffelse af rejsebilletter af enhver art til ind- og udland, herunder sovevognsbilletter og pladsbilletter.
- b. Bestilling af værelser i hoteller og pensionater til overnatning eller pensionsophold og udstedelse af de herfor nødvendige kuponer samt formidling af lejemaal vedrørende sommerhuse og lignende beliggende i udlandet.
- c. Arrangement af selskabsrejser, akkordrejser, charterrejser med fly eller andet befordringsmiddel og lignende.
- d. Meddelelse af oplysning af enhver art om rejseforhold i Danmark og udlandet i forbindelse med udøvelse af virksomhed som under a., b. eller c. anført.

Stk. 2. Undtaget fra lovens bestemmelser er:

- a. Danske Statsbaners rejsebureauer,
- b. den af Turistforeningen for Danmark og de tilsluttede lokale foreninger udøvede servicebetonede værelsesbestilling i forbindelse med afholdelse af kongresser her i landet og værelsesanvisning for tilreisende turister,
- c. transportvirksomheders salg af billetter til trafikmidler tilhørende dem selv eller med dem samarbejdende transportvirksomheder.

Stk. 3. Loven skal ikke være til hinder for, at personaleforeninger, faglige sammenslutninger, virksomheder og institutioner arrangerer rejser og udflugter for medlemmer og deres pårørende eller de i vedkommende virksomhed m. v. beskæftigede samt disses pårørende. De billetter og hotelkuponer, som eventuelt skal udstedes, skal udstedes af et rejsebureau eller af vedkommende transportvirksomhed.

Stk. 4. Virksomhed inden for det i stk. 1 nævnte område må kun udøves på grundlag af autorisation i henhold til denne lov.

§ 2. Ved rejsebureau forstås i denne lov en virksomhed, som omfatter hele eller nogen væsentlig del af det i § 1, stk. 1, nævnte område.

Stk. 2. Handelsministeren afgør i tvivlstilfælde, om en vis virksomhed omfattes af lovens § 1 og kræver autorisation.

§ 3. Autorisation til at drive rejsebureau kan efter derom indgiven ansøgning meddeles af handelsministeren. Ved sagens afgørelse kan handelsministeren tage hensyn til, om der er behov for den pågældende virksomhed.

Stk. 2. Autorisationen skal angive det forretningssted, hvorfra virksomheden drives. Autorisationen giver, medmindre handelsministeren gør undtagelse herfra, kun ret til at drive virksomheden fra ét fast forretningssted.

§ 4. For at en person kan opnå autorisation til at drive rejsebureau, kræves:

- 1) at han har bopæl her i landet,
- 2) at han er fyldt 25 år, og at han ikke er umyndiggjort,
- 3) at han ikke er ude af rådighed over sit bo,
- 4) at han har bestået realeksamen eller handelseksamen eller har anden uddannelse, som mindst svarer hertil,
- 5) at han har været beskæftiget i branchen i mindst 5 år og i dette tidsrum til staidighed har deltaget i de på et rejsebureau almindeligt forefaldende forretninger,
- 6) at han ikke er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af virksomheden,

7) at de i øvrigt foreliggende oplysninger om hans fortid og personlige forhold ikke giver grund til at befrygte, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig måde.

Stk. 2. Retten til at drive rejsebureau skal udøves af autorisationens indehaver selv. Såfremt indehaveren for længere tid er forhindret i selv at udøve virksomheden, kan den daglige drift med samtykke af handelsministeren overlades til en af denne godkendt bestyrer, der skal opfylde de i stk. 1 nævnte betingelser for at kunne opnå autorisation. Det retlige ansvar for forretningens tilbørlige drift påhviler såvel bestyreren som adkomsthaveren, medmindre handelsministeren måtte træffe anden bestemmelse, der i så fald vil være at anføre i bestyretilladelsen.

§ 5. For at danske aktieselskaber og kommanditaktieselskaber samt andre her i landet hjemmehørende selskaber med begrænset ansvar (herunder selskaber og foreninger med vekslende medlemstal eller vekslende kapital, selv om medlemmerne måtte være solidarisk ansvarlige) kan opnå autorisation til at drive rejsebureau, skal den, som har den daglige ledelse af virksomheden, opfylde betingelserne for at kunne opnå autorisation til at drive rejsebureau og skal godkendes af handelsministeren. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal derhos have bopæl her i landet.

§ 6. For at opnå autorisation som i §§ 4 og 5 omtalt skal ansøgeren stille sikkerhed for et beløb af mindst 75 000 kr. og højst 150 000 kr. Handelsministeren fastsætter inden for de nævnte grænser sikkerhedens størrelse og den måde, sikkerheden skal stilles på. Sikkerhedsbeløbet kan senere kræves forhøjet inden for det nævnte maksimum af 150 000 kr., hvis forholdene tilsiger dette.

Stk. 2. Den stillede sikkerhed hæfter for kontrakter, som rejsebureauet under udøvelse af virksomhed som sådant indgår med transportvirksomheder, hoteller, pensionater, restauranter og andre lignende virksomheder, og for krav, som rejsebureauets kunder måtte have mod dette.

§ 7. Begæring om udlodning af den i § 6 nævnte sikkerhed fremsættes for skifteret-

ten på det sted, hvor skyldneren har eller sidst har haft sit hjemting.

Stk. 2. Krav, der ikke er anmeldt for skifteretten inden 1 år fra den dag, kravet er forfaldent, er ikke berettiget til dækning af den stillede sikkerhed.

Stk. 3. Udlodning af sikkerheden foretages, når begæring herom fremsættes af en fordringshaver, der har et til dækning af sikkerheden berettiget, forfaldent krav, der ikke er sikret ved tilstrækkeligt pant, og skyldneren enten er under konkurs eller ikke inden 8 dage efter af skifteretten at være opfordret hertil godtgør, at kravet er opfyldt. Opfordringen kan ske i anbefalet brev til det i autorisationen angivne forretningssted.

Stk. 4. Mener skifteretten ikke på det foreliggende grundlag at kunne tage stilling til, om et krav, for hvilket der er begæret udlodning af sikkerheden, er berettiget til dækning af denne, kan skifteretten udsætte behandlingen af begæringen og opfordre fordringshaveren til at søge kravet fastslået ved dom. Unnlader fordringshaveren herefter uden ugrundet ophold at anlægge sag eller at fremme en anlagt sag, afvises begæringen om udlodning.

Stk. 5. Skifterettens beslutning om, hvorvidt begæringen skal tages til følge, sker ved kendelse.

Stk. 6. Bestemmelserne i kap. 59 i lov om rettens pleje finder anvendelse på udlodningen med de af forholdets natur følgende lempelser. Handelsministeren udfærdiger iøvrigt nærmere bestemmelser om udlodningens foretagelse og fastsætter den afgift, der vil være at erlægge for udlodningen.

§ 8. Den stillede sikkerhed kan frigives, når der er forløbet 1 år fra autorisationens ophør eller fra udløbet af en i henhold til § 9, stk. 5, meddelt tilladelse, og der ikke for skifteretten er fremsat begæring om udlodning af sikkerheden, eller begæringen er afvist.

- § 9. Autorisationen træder ud af kraft,
1. når autorisationens indehaver kommer ud af rådighed over sit bo, eller skifteretten træfler beslutning om udlodning af den stillede sikkerhed,
 2. når den stillede sikkerhed ikke holdes i

kraft i det af handelsministeriet fastsatte omfang,

3. når indehaveren af autorisationen ophører at have bopæl her i landet,
4. når indehaveren bliver umyndiggjort, og
5. for så vidt angår selskaber med begrænset ansvar, når den daglige leder ophører at have fast bopæl her i landet eller bliver umyndiggjort, og andragende om godkendelse af en ny leder ikke er indgivet til handelsministeren inden 8 uger. Det samme gælder, hvis den daglige leder dør eller fratræder ledelsen.

Stk. 2. Når autorisationen er trådt ud af kraft, er virksomheden pligtig til straks at tilbagesende denne til handelsministeriet. Handelsministeren kan sætte autorisationen i kraft påny, når det forhold, som har sat den ud af kraft, ikke længere foreligger, eller når særlige omstændigheder i øvrigt taler herfor.

Stk. 3. Handelsministeren kan tilbagekalde autorisationen, når den ikke har været udnyttet inden forløbet af 2 år efter udfærdigelsen, eller når virksomheden har været indstillet i et tidsrum af mindst 2 år.

Stk. 4. Autorisationen bortfalder ved indehaverens død og, for så vidt angår selskaber med begrænset ansvar, ved selskabets ophør og skal tilbagesendes til handelsministeriet inden 1 måned efter dødsfaldet eller ophøret.

Stk. 5. Dødsboer samt en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, kan opnå tilladelse af handelsministeren til i indtil 1 år fra dødsfaldets indtræden uden autorisation at fortsætte afdødes forretning i likvidations-, overdragelses- eller lignende øjemed under forudsætning af, at den sikkerhed, der i medfør af bestemmelserne i § 6 har været krævet for driften af afdødes forretning, holdes i kraft således, at den også omfatter krav af den i § 6, stk. 2, omhandlede art, der opstår i den periode, hvor boet eller ægtefællen driver forretningen. I særlige tilfælde kan handelsministeren indrømme forlængelse af den nævnte frist på 1 år. Til ledelse af forretningen vil der i dødsboer under privat skiftebehandling være at antage en daglig leder, der opfylder betingelserne for at kunne opnå autorisation til at drive rejsebureau. Andragende om godkendelse af den daglige leder skal være indgivet til handelsministeriet inden 8 uger efter

dødsfaldet. Det retlige ansvar for rejsebureauets tilbørlige drift påhviler såvel den antagne daglige leder som boet.

§ 10. Udenlandsk virksomhed, som driver rejsebureau eller transportvirksomhed i hjemlandet, kan af handelsministeren få autorisation til gennem en her oprettet filial at drive rejsebureauvirksomhed her i landet. Til daglig leder af virksomheden skal indsættes en person, som godkendes af handelsministeren.

Stk. 2. Den i stk. 1 omhandlede autorisation kan gøres betinget af, at der her i landet stilles sikkerhed for et beløb af mindst 75 000 kr. Reglerne herom i § 6 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 9, stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på de i stk. 1 nævnte autorisationer.

§ 11. Årsregnskaberne for rejsebureauer — herunder de i § 10 nævnte virksomheder — skal revideres af en statsautoriseret revisor. Bureauerne har pligt til på forlangende at meddele handelsministeriet de af dette ønskede oplysninger om deres virksomhed, herunder pligt til at forevise deres forretningsbøger og andre dokumenter vedrørende virksomheden.

§ 12. Betegnelsen rejsebureau, rejsekontor, turistbureau, turistkontor og sammensætninger med eller omskrivninger af disse ord må kun bruges af personer og selskaber m. v., som har opnået autorisation i medfør af §§ 4, 5 eller 10.

Stk. 2. De i § 13 omhandlede transportvirksomheder samt officielle udenlandske turistrepræsentationer kan af handelsministeren få tilladelse til at bruge en af de i stk. 1 angivne betegnelser.

Stk. 3. Turistforeningen for Danmarks oplysningskontorer er berettigede til at føre betegnelsen turistinformationskontor eller turistinformationsbureau. Det samme gælder de lokale eller regionale, Turistforeningen for Danmark tilsluttede turistforeningers oplysningskontorer.

§ 13. Transportvirksomheder, som driver regelmæssig international trafik over mere

end 2 ruter (herunder dog ikke ruter, der udelukkende befordrer lokal grænsetrafik), kan af handelsministeren undtages fra lovens bestemmelser.

§ 14. Den, som ved lovens ikrafttræden driver virksomhed, til hvilken der efter denne lov kræves autorisation, skal inden 3 måneder efter lovens ikrafttræden indsende ansøgning til handelsministeren om sådan autorisation. Sker dette ikke, bortfalder ved udløbet af den nævnte frist adgangen til at drive virksomheden. Hvis andragendet ikke imødekommes, bortfalder adgangen til at drive virksomheden ved udløbet af en af handelsministeren fastsat afviklingsfrist.

§ 15. Rejsebureauer, der ikke er aktieselskaber, er pligtige at foretage anmeldelse til vedkommende handelsregister i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler om anmeldelse af firma. Dette gælder også enkeltmandsvirksomhed.

§ 16. Den, der uberettiget driver rejsebureau eller anden virksomhed af den i § 1, stk. 1, nævnte beskaffenhed eller anvender de i § 12, stk. 1, nævnte betegnelser, straffes med bøde.

Stk. 2. På samme måde straffes overtrædelse af § 11.

Stk. 3. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 17. Handelsministeren kan, når ganske særlige grunde taler derfor, gøre undtagelse fra de i loven indeholdte bestemmelser, dog ikke fra det i § 6 indeholdte krav om sikkerhedsstillelse.

Stk. 2. Nærmere bestemmelser til gennemførelse af denne lov kan fastsættes af handelsministeren.

§ 18. Denne lov, der træder i kraft den 1960, gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

I adskillige europæiske lande har man fundet det nødvendigt at gennemføre en lovgivning om rejsebureauer for at modvirke visse uheldige forhold inden for denne branche. Sådanne bestemmelser er gennemført i Østrig i 1935, i Grækenland, Italien og Tyskland i 1937, i Frankrig og Spanien i 1942 og i Norge i 1948.

Rejselivet spiller i dag en overordentlig stor rolle i samkvæmmet mellem landene, og det er derfor af interesse for alle lande, at der inden for den branche, der formidler det internationale turist-samkvem, hersker ordnede og sunde forhold. I erkendelse heraf har man også inden for OEEC beskæftiget sig med problemerne omkring rejsebureauerne. For at medvirke til, at de forskellige landes rejsebureau Lovgivninger bliver så ensartede som muligt, er der af et under OEEC nedsat udvalg i 1952 udarbejdet et udkast til rejsebureau Lov, der er tænkt som forbillede for nationale lovgivninger på dette område. Udkastet er optrykt som bilag til nærværende lovforslag.

Rejsebureauerne her i landet har i årene før anden verdenskrig selv forsøgt at gennemføre foranstaltninger til en sanering af branchen. Dette arbejde blev afbrudt af krigen. I 1949-50 blev der under handelsministeriets forsæde ført en række

forhandlinger med repræsentanter for rejsebureauerne om en ordning af bureauernes forhold uden indgriben fra lovgivningsmagtens side. Forhandlingerne førte dog ikke til noget resultat.

Efter henvendelse fra Danmarks Rejsebureau Forening (de billetudstedende bureauer) og Dansk Rejsebureauforbund (selskabsrejsearrangører) nedsatte handelsministeren den 30. april 1958 et udvalg til at overveje spørgsmålet om en regulering af rejsebureauernes virksomhed. Udvalget har i juni 1960 afgivet betænkning med tilhørende udkast til lovforslag. Betænkningen er tilstillet folketingets medlemmer.

Da regeringen har kunnet tiltræde udvalgets indstilling, fremsættes nærværende forslag til lov om rejsebureauer, der er enslydende med det af udvalget udarbejdede udkast.

Idet man i øvrigt henviser til udvalgets betænkning, skal man til udkastets enkelte paragraffer knytte følgende bemærkninger:

Til § 1.

Paragraffen angiver lovens område. Loven omfatter først og fremmest ordning af rejser, herunder fremskaffelse af hotel- og pensionsophold eller leje af sommerhuse og lignende i udlandet, men ved

siden heraf også som accessorisk virksomhed fremkaffelse af oplysninger om rejseforhold i ind- og udland. Uden for loven falder formidling af lejemaal vedrørende sommerhuse og lignende her i landet. Uden for loven falder ligeledes virksomhed, der udelukkende består i ydelse af information vedrørende rejseforhold i ind- og udland. Den af Turistforeningen for Danmark og de tilsluttede lokale foreninger udøvede servicebetonede værelsesbestilling i forbindelse med afholdelse af kongresser her i landet og værelsesanvisning for tilreisende turister omfattes heller ikke af lovens bestemmelser.

Når det foreslås, at loven ikke skal gælde for Danske Statsbaners rejsebureauer, skyldes dette, at det næppe vil være naturligt, at staten meddeler autorisation til sig selv og stiller sikkerhed som i loven krævet.

Såfremt transportforetagenders virksomhed er begrænset til salg af billetter til egne eller med dem samarbejdende transportforetagenders trafikmidler, falder sådan virksomhed uden for loven i henhold til paragraffens stk. 2 c.

Det er ikke ualmindeligt, at personaleforeninger, faglige sammenslutninger, virksomheder og institutioner arrangerer udflugter og også egentlige rejser for deres medlemmer eller de i virksomheden eller institutionen beskæftigede. Det er fundet rimeligt, at der stadig er fri adgang hertil, men det bør være en forudsætning, at arrangementet er begrænset til medlemmer eller ansatte samt disses pårørende, og at de billetter og hotelkuponer, som eventuelt skal udstedes, udstedes af et rejsebureau eller af vedkommende transportvirksomhed.

Foreninger, der stiftes med det formål at arrangere rejser for sine medlemmer, omfattes ikke af bestemmelserne i paragraffens stk. 3, idet lovens bestemmelser om rejsebureauer i så fald kunne

Til udøvelse af virksomhed, der omfattes af loven, vil fremtidig kræves autorisation.

Til § 2.

Paragraffen giver en definition af udtrykket „rejsebureau“. Som det fremgår af bemærkningerne til § 1, er det centrale, at der foreligger en virksomhed, som først og fremmest beskæftiger sig med at arrangere og sælge rejser, men som i øvrigt spænder over hele eller nogen væsentlig del af det af loven omfattede område.

Til § 3.

Det foreskrives her, at der fremtidig skal udkræves en autorisation for at drive virksomhed som rejsebureau. Virksomheden skal være knyttet til et fast forretningssted, der angives i autorisationen.

Der kan gives tilladelse til også at drive virksomhed fra en eller flere filialer.

Af ordene „kan meddeles“ fremgår, at selv om de i §§ 4-6 angivne betingelser er opfyldt, har vedkommende ikke noget krav på at få autorisation. Det må endvidere være naturligt og berettiget at tage et vist hensyn til, at der ikke finder en overfyldning sted af branchen. Som fortillfælde for en sådan ordning kan henvises til bestemmelserne i næringslovens § 81 om beskikkelse som statsautoriseret mægler, hvorefter handelsministeriet efter indhentet indstilling fra den stedlige handelsstandsforenings bestyrelse kan begrænse autorisationen af nye mæglere, når antallet af mæglere på vedkommende sted synes fuldt ud tilstrækkeligt.

Til § 4.

Paragraffen angiver de personlige betingelser, indehaveren af rejsebureauet skal opfylde.

Foruden krav om fast bopæl her i landet og 25 års alder uden at være umyndiggjort, stilles der krav om, at den pågældende ikke må være ude af rådighed over sit bo. Dette er anset som et nødvendigt krav, da der er tale om virksomhed, der indebærer, at der i stort omfang modtages pengedeposita og forudbetalinger fra kunderne. Der stilles desuden krav om en vis almen uddannelse, nemlig realeksamen eller handelseksamen eller anden uddannelse, som mindst svarer hertil. Endelig stilles der til sikring af en kyndig behandling af de opgaver, et rejsebureau kommer ud for, krav om en grundig faglig uddannelse. Det foreslås i så henseende, at den pågældende skal have været beskæftiget i branchen i mindst 5 år og i dette tidsrum til stadighed have deltaget i de på et rejsebureau almindeligt forekommende forretninger. Som fortillfælde for et sådant krav om forudgående praktisk uddannelse kan henvises til næringslovens § 66 (statsautoriserede revisorer), samme lovs § 79 (dispachører) og samme lovs § 82 (statsautoriserede mæglere). En bestemmelse om, at personer, der ønsker at opnå autorisation til at drive rejsebureau, skal have 5 års uddannelse i branchen, findes også i det foran omtalte af den af OEEC nedsatte Turist Komité udarbejdede udkast til rejsebureaulov.

Endelig stilles der i paragraffen visse krav til indehaverens personlige vandél, hvilket er i overensstemmelse med ovennævnte under OEEC udarbejdede udkast til rejsebureaulov, se udkastets article 3, nr. 2 a, og article 5. Tilsvarende bestemmelser findes endvidere i loven af 6. maj 1921 om pantelånervirksomhed og handel med brugte genstande samt i beværterloven af 7. juni 1958.

I medfør af § 17 vil handelsministeren kunne dispensere fra de foran anførte krav.

Af de i stk. 1 opstillede betingelser for at opnå autorisation til at drive rejsebureau fremgår, at der lægges vægt på indehaverens person og den uddannelse, han har gennemgået. Som følge heraf foreslås det i paragraffens 2. stk. som hovedreglen, at rejsebureauet skal drives af den, der er indehaver af autorisationen. Man har dog fundet det rimeligt, at der, såfremt autorisationens indehaver for længere tid er afskåret fra selv at drive rejsebureauet, åbnes en adgang til at drive rejsebureauet ved en godkendt bestyrer. Tilsvarende bestemmelser findes i beværterloven af 7. juni 1958.

Til § 5.

Såfremt rejsebureauet drives af et aktieselskab eller et andet selskab med begrænset ansvar, jfr. firmalovens § 33 c, sikres de i § 4 indeholdte kvalifikationskrav gennem kravet om, at den, som har den daglige ledelse af virksomheden, selv skal opfylde betingelserne for at kunne opnå autorisation til at drive rejsebureau, og at han skal godkendes af handelsministeren. Bestyrelsens medlemmer behøver ikke at have gennemgået en faglig uddannelse, men flertallet af dem skal have fast bopæl her i landet. Handelsministeren kan dispensere fra disse krav. En sådan dispensation vil navnlig kunne være naturlig i forhold til herværende datterselskaber af udenlandske rejsebureauer.

Til § 6.

Som redegjort for i betænkningens almindelige bemærkninger er det i adskillige tilfælde forekommet, at danske rejsebureauer har undladt at afregne med hoteller i udlandet, hvilket undertiden ligefrem har gjort danske rejseselskaber mindre velset på visse pladser. Det er også forekommet, at et bureau har måttet aflyse planlagte rejser, men uden at kunne tilbagebetale kunderne de af disse til bureauet indbetalte beløb. I sidstnævnte tilfælde har de pågældende, som på denne måde har mistet deres penge, undertiden rettet henvendelse til politiet. Politiet kan imidlertid som hovedregel ikke tage sig af sager af denne art, idet der i den gældende lovgivning ikke er grundlag herfor.

Til imødegåelse af disse uheldige forhold foreslås det, at man for at opnå autorisation til at drive et rejsebureau skal stille sikkerhed for et beløb af mindst 75 000 kr. og højst 150 000 kr. Et krav om sikkerhedsstillelse må forekomme naturligt over for virksomheder, som i stort omfang modtager forudbetalinger fra deres kunder inden rejsens påbegyndelse.

Det foreslås, at handelsministeren inden for det angivne mindste- og størsteløb fastsætter sikkerhedens størrelse og den måde, sikkerheden skal stilles på. Med hensyn til sikkerhedens størrelse vil det være naturligt at tage hensyn til omfanget af den forretning, der drives. Den mest benyttede form for sikkerhedsstillelse må forventes at blive bankgarantier eller kaufionsforsikringer.

Den stillede sikkerhed hæfter for kontrakter, der indgås med de i paragraffens 2. stk. nævnte forretningsforbindelser, og for krav, som rejsebureauets kunder måtte have mod dette.

Til § 7.

Begæring om udlodning af den i § 6 nævnte sikkerhed skal fremsættes over for skifteretten. Såfremt sikkerheden i en given situation ikke strækker til til at give fuldstændig dækning, sikres der herigennem en ligelig fordeling af sikkerhedsbeløbet mellem de anmeldte kreditorer.

Da det ikke findes rimeligt, at sikkerheden skal hæfte for krav, der ligger flere år tilbage i tiden, men som ikke er blevet gjort gældende, foreslås det, at krav, der skal dækkes af den stillede sikkerhed, skal gøres gældende senest 1 år efter kravets forfaldstid. Det vil fra handelsministeriets side blive påset, at de bankgarantier eller kaufionsforsikringer, der tilvejebringes til opfyldelse af sikkerhedskravet, får et sådant indhold, at de også ud over garantiens eller forsikringens gyldighedsperiode dækker krav, der opstår i gyldighedsperioden, lige indtil adgangen til at kræve fyldestgørelse af den stillede sikkerhed bortfalder.

Skifterettens afgørelser i henhold til nærværende paragraf kan indbringes for landsretten.

Der svares visse afgifter til staten for skifterettens virksomhed i forbindelse med behandlingen af konkursboer. Det vil næppe være rimeligt, om skifterettens udlodning af de her omhandlede sikkerheder skal ske gratis. Det henstilles derfor, at handelsministeren bemyndiges til at fastsætte en passende afgift.

Til § 9.

De i §§ 4 og 5 opstillede personlige betingelser og kravet i § 6 om en vis sikkerhedsstillelse for at opnå autorisation til at drive et rejsebureau er ved bestemmelserne i § 9 som hovedregel også gjort til betingelser for at bevare en allerede erhvervet autorisation. Det vil sige, at autorisationen i almindelighed bortfalder, hvis den i § 6 krævede sikkerhed ikke opretholdes, eller hvis indehaveren eller den daglige leder ikke længere opfylder de personlige betingelser. Da der lægges vægt på indehaverens

personlige uddannelse, bortfalder autorisationen også ved indehaverens død. Ønsker enken eller en anden arving at fortsætte virksomheden, må den pågældende selv søge autorisation hertil.

Dødsboer samt en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, kan opnå tilladelse til at fortsætte afdødes forretning i likvidations-, overdragelses- eller lignende øjemed i indtil 1 år efter dødsfaldets indtræden. I særlige tilfælde kan denne frist forlænges.

Når det kræves, at dødsboer under privat skiftebehandling skal antage en daglig leder, skyldes dette, at der i sådanne boer ikke i forvejen findes nogen, som er berettiget og legitimeret til at forestå driften af bureauet på samme måde, som når boet behandles af skifteretten eller udleveres ægtefællen til hensidder i uskiftet bo.

I forbindelse med bestemmelserne i § 9 må erindres, at hvis autorisationens indehaver ved dom findes skyldig i et strafbart forhold, kan autorisationen frakendes ham i overensstemmelse med reglerne i straffelovens § 79.

Til § 10.

Man har ikke ment at burde udelukke udenlandske rejsebureauer fra gennem oprettede filialer at kunne drive virksomhed her i landet. Til at drive virksomheden skal indsættes en godkendt leder, og der kan stilles krav om sikkerhedsstillelse efter reglerne i § 6.

Til § 11.

Efter den nye bogføringslov nr. 178 af 5. juni 1959 er rejsebureauer bogføringspligtige. Det foreslås, at regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret revisor. Der kan dispenseres fra dette krav i medfør af § 17, hvilket navnlig vil kunne være naturligt over for rejsebureauer, der igennem en længere årrække har beskæftiget en ikke autoriseret revisor og ønsker at fortsætte hermed. Som en naturlig konsekvens af autorisationen er de autoriserede bureauer pligtige til på forlangende at give handelsministeriet oplysninger om virksomheden, f. eks. foranlediget af modtagne klager.

Til § 12.

For at personer, der henvender sig til en virksomhed, der kalder sig rejsebureau, turistbureau og lignende, kan stole på, at de har at gøre med en autoriseret virksomhed med den betryggelse, der følger heraf, har man ment at måtte forbeholde sådanne benævnelser for de autoriserede rejsebureauer. Der kan dog af handelsministeren gøres undtagelse for de i § 13 omhandlede transportvirksomheder og

for officielle udenlandske turistrepræsentationer. De nævnte turistrepræsentationer vil ikke kunne forvente tilladelse til at føre betegnelsen rejsebureau, men vil derimod kunne få tilladelse til at føre en virksomhedens bedre dækkende betegnelse, f. eks. turistinformation.

Som støtte for Turistforeningen for Danmark, der er ved at indarbejde betegnelsen turistinformationskontor eller turistinformationsbureau for sine oplysningskontorer, foreslås det i paragraffens stk. 3 at give foreningen en stående tilladelse til at føre disse betegnelser.

Til § 13.

Det er fundet naturligt i loven at optage en dispensationsbestemmelse for transportvirksomheder, som driver regelmæssig, international trafik over mere end 2 ruter (bortset fra lokal grænsetrafik), altså meget store transportvirksomheder. Af § 1, stk. 2 c fremgår, at de frit kan sælge billetter til deres egne og med dem samarbejdende virksomheders trafikmidler, og det kan være rimeligt i tilknytning hertil i et vist omfang at tillade disse foretagender at drive en videregående virksomhed, selv om denne griber ind på det område, som ved loven foreslås forbeholdt autoriserede rejsebureauer.

Til § 14.

Paragraffen indeholder lovens overgangsbestemmelser. De bestående virksomheder skal indsende andragende om autorisation eller tilladelse inden 3 måneder efter lovens ikrafttræden.

Til § 15.

Medens aktieselskaber, der driver rejsebureauvirksomhed, skal anmeldes til aktieselskabsregisteret, hvor der således kan fås oplysninger om selskabernes forhold, kan rejsebureau virksomhed, der drives som enkeltmandsvirksomhed eller af et ansvarligt interessentskab eller af et andet selskab med begrænset ansvar end et aktieselskab, ikke anmeldes til handelsregisteret. Det foreslås derfor, at rejsebureauer, der ikke drives af et aktieselskab, altid skal være pligtige til at foretage anmeldelse til vedkommende handelsregister af det firma, hvorunder virksomheden drives. Det vil herved opnås, at de, der vil træde i forretningsforbindelse med firmaet, kan få oplysning om de bag firmaet stående personer, de gældende tegningsregler m. v. Der er under udvalgsarbejdet også peget på, at rejsebureauer ofte startes under meget prætentive benævnelser, som kan bibringe publikum den opfattelse, at det drejer sig om et af det offentlige drevet foretagende, eller som urigtigt antyder, at

en eller flere organisationer står bag virksomheden. Når firma fremtidig skal anmeldes, tør det forventes, at vedkommende registerfører ved den undersøgelse af selve firmaet, som går forud for registreringen, vil kræve eventuelle urigtige eller vildledende angivelser i firmaet udeladt eller ændret.

Til § 16.

Det foreslås, at overtrædelser af loven straffes med bøde.

Til § 17.

Det foreslås, at handelsministeren, når ganske særlige grunde taler derfor, skal kunne gøre und-

tagelse fra de i loven indeholdte bestemmelser. Det må påregnes, at indehaverne eller lederne af flere af de rejsebureauer, der i dag arbejder her i landet, ikke vil kunne opfylde f. eks. de krav om forudgående uddannelse, der er opstillet i lovens §§ 4 og 5. Hvis det alligevel skønnes forsvarligt at lade de pågældende drive et rejsebureau, indeholder nærværende paragraf den fornødne hjemmel til at tillade dette. Man har dog ikke ment at burde foreslå en hjemmel til at fritage for det i § 6 indeholdte krav om sikkerhedsstillelse.

Det foreslås iøvrigt at bemyndige handelsministeren til at udfærdige nærmere bestemmelser til lovens gennemførelse.

Udkast

til

Frivillig overenskomst med rejsebureauerne.

Ved forhandling med ministeriet for handel, industri og søfart, ministeriet for offentlige arbejder, Turistforeningen for Danmark samt de bestående foreninger af rejsebureauer er der fastsat følgende bestemmelser vedrørende godkendelse af rejsebureauer, der driver virksomhed her i landet:

§ 1. Godkendelse af rejsebureauer meddeles af et udvalg bestående af repræsentanter for ministeriet for handel, industri og søfart, ministeriet for offentlige arbejder og Turistforeningen for Danmark.

Udvalgets medlemmer udpeges af handelsministeren.

Forinden godkendelse meddeles, vil der være at indhente udtalelser fra den eller de nærmest interesserede rejsebureauorganisationer.

§ 2. De af udvalget godkendte rejsebureauer er eneberettigede til i annoncer, brochurer eller på anden måde såvel overfor det danske publikum som overfor forretningsforbindelser i indland og udland at betegne sig som godkendte af handelsministeriets rejsebureauudvalg.

§ 3. For at opnå udvalgets godkendelse vil det normalt kræves, at

- 1) indehaveren opfylder betingelserne for at erhverve næringsbrev, jfr. næringslovens § 3, stk. 1,
- 2) indehaveren, lederen og det overordnede personale er i besiddelse af den fornødne uddannelse til udførelse af de funktioner, der falder indenfor det pågældende bu-

reaus arbejdsområde. Uddannelse alene som rejsefører vil ikke være tilstrække-

- 3) indehaveren ikke under sin virksomhed i rejsebureau-branchen er blevet idømt straf for lovovertrædelser, der er begået under udøvelsen af sin virksomhed,
- 4) bureauet forpligter sig til at indsætte forudbetalte beløb for grupperejser på en særlig kundekonto hos en autoriseret valutahandler samt at lade beløbet henstå indtil 5 dage før den eller de rejser, for hvilke beløbene er forudbetalt, finder sted,
- 5) bureauet har stillet en sikkerhed på et beløb af ikke under 5 000 kr. og ikke over 25 000 kr. efter udvalgets nærmere bestemmelse i form af en bankgaranti eller gennem deponering i Danmarks Nationalbank af det fastsatte beløb. Sikkerhedsstillelsen skal tjene til dækning af erstatningskrav, der som følge af bureauets virksomhed måtte blive rejst fra forretningsforbindelser i udlandet.

Sikkerhedsstillelsen vil kunne frigives 6 måneder efter, at bureauet er ophørt med sin virksomhed, såfremt der ikke inden dette tidspunkt fra udenlandske forretningsforbindelsers side er rejst erstatningskrav overfor bureauet eller udvalget.

§ 4. Såfremt bureauet ikke ledes af indehaveren, skal lederen af bureauet opfylde betingelserne i § 3, nr. 1-3. Tilsvarende regler gælder bureauets filialer. Lederen af et bureau, filial eller indtegningskontor må ikke være ansat i andre rejsebureauer.

§ 5. Ethvert godkendt rejsebureau skal gennem sin revisor til udvalget indsende kvartalsvise indberetninger om bevægelserne på den i § 3, 4) omhandlede kundekonto.

§ 6. Ethvert godkendt bureau er forpligtet til at føre autoriserede bøger.

§ 7. Såfremt et godkendt rejsebureau driver sin virksomhed på en måde, der ikke stemmer med god forretningsskik indenfor rejsebureaubranchen, eller såfremt de i §§ 3-6 stillede vilkår ikke længere opfyldes, vil udvalget kunne tilbagekalde sin godkendelse.

Vedtægter for „Dansk Trafik- og Rejsebureauråd“.

§ 1.

Rådets navn og sæde:

Rådets navn er „Dansk Trafik- og Rejsebureauråd“. Rådet har sit sæde i København. Navnet forkortes: „DTR“.

§ 2.

Rådets formål:

a) at bidrage til en almindelig sund udvikling af rejselivet.

b) overfor offentligheden og myndighederne at bidrage til beskyttelse af det rejsende publikums og rejsebranchens naturlige interesser ved bl. a. at opretholde og udvikle et sundt samarbejde mellem danske trafikvirksomheder og den erhvervs-mæssige rejsebureaubranche.

c) at meddele dette råds autorisation som „rejsebureau“ eller „rejseagentur“ til sådanne virksomheder, som ansøger herom og opfylder betingelserne herfor, jfr. § 11.

d) i øvrigt at drøfte anliggender, som til enhver tid må forudsættes at være af interesse for de parter, som rådets medlemmer repræsenterer.

§ 3.

Rådets sammensætning.

Rådet består af DFDS, DSB og SAS samt Danmarks Rejsebureau Forening, men herudover kan optages sådanne danske trafikvirksomheder, der regelmæssigt driver international trafik over mere end een rute efter forud offentliggjorte fartplaner. Selskaber, der udelukkende driver lokal grænsetrafik kommer dog ikke i betragtning.

§ 4.

Repræsentation i Rådet:

Hvert medlem udpeger en repræsentant med en suppleant til rådet.

§ 5.

Rådets økonomi:

Rådets medlemmer er ulønnede.

Til dækning af de med rådets opgaver forbundne direkte omkostninger til fast sekretær, tryksager, emblem, clicheer, evt. annoncering og anden reklame m. m. disponerer rådet over midler, som indkommer ved:

a) en autorisationsafgift, der skal være højere for et rejsebureau end for et rejseagentur, og som skal erlægges een gang for alle, når autorisation meddeles et firma.

b) en årlig afgift fastsat til 10 kr., som betales af alle autoriserede rejseagenter.

c) et medlemskontingent, som erlægges ved regnskabsårets begyndelse, og hvis størrelse kan variere fra år til år afhængig af forholdet mellem de budgetterede udgifter og den budgetterede indtægt, som indgår i henhold til denne §'s a) og b).

Formandsskab:

Rådet udpeger en formand og en næstformand. Formanden vælges for et år, og formandsskabet skal gå på skift efter tur mellem medlemmerne.

c r

Rådets sekretariat.

Rådet udpeger en permanent sekretær indenfor rejsebureauernes kreds. Sekretæren må ikke være medlem af rådet. Mødeindkaldelser og -referater, udsendelse af meddelelser samt andet forekommende sekretærarbejde foretages af sekretæren, der desuden fungerer som rådets kasserer.

Medlemsskabets varighed.

Medlemsskab i rådet er bindende for et år ad gangen, regnet fra kalenderårets begyndelse. Medlemmer, der ønsker at udtræde af rådet, kan gøre dette med 3 måneders varsel.

§ 9.

Rådets sammentræde.

Rådet forudsættes at træde sammen mindst 4 gange årligt, men iøvrigt når et af medlemmerne ønsker det. Indkaldelse til møde skal ske skriftligt med en uges varsel.

§ 10.

Beslutningsdygtighed.

Rådet er kun beslutningsdygtigt, når samtlige stemmeberettigede parter er repræsenteret ved deres repræsentanter i rådet eller disses suppleanter.

§ 11.

Regler for autorisation.

Punkt 1.

For at kunne opnå godkendelse af rådet som „*autoriseret rejsebureau*“ kræves bl. a.

a) at ansøgeren driver en i Danmark som rejsebureau betegnet helårlig virksomhed med kontraktmæssig ret til at udstede og sælge billetter til bane, skib, fly og bus til rejser såvel i Danmark som i udlandet, og at det er hans egentlige erhverv at arrangere og sælge rejser.

Billetudstedelsesrettighederne skal være i overensstemmelse med de for medlemmer af Danmarks Rejsebureau Forening herom fastsatte bestemmelser.

b) at ansøgeren har mulighed for at yde fuld tilfredsstillende service for det rejsende publikum.

c) at ansøgerens virksomhed omfatter alle eller de væsentligste af følgende opgaver:

... udstedelse og salg af billetter til bane, skib, fly, bus, samt arrangement og/eller salg af individuelle rundrejser, ophold, udflugter etc.

... arrangement og/eller salg af selskabsrejser.

... reservering af hotel- og pensionsophold og udstedelse af hotelkuponer i forbindelse med sådanne reservationer.

... køb og salg af rejsevaluta.

... besøgelse af pasvisering.

... salg af rejseforsikringspolicer.

d) at ansøgeren eller den daglige leder af virksomheden er dansk statsborger. Dispensation herfra kan, når særlige forhold er til stede, meddeles af rådet.

e) at ansøgeren er kendt for hæderlig vandel og fuld økonomisk ansvarlighed.

f) at ansøgeren normalt i mindst 5 år har været helårligt beskæftiget i almindelig anerkendt rejsebureauvirksomhed med arbejdsfunktioner i det væsentlige som anført under denne §'s afsnit c).

g) at ansøgeren har et veludstyret, forsvareligt organiseret bureau med uddannet personale.

h) at der efter rådets skøn må anses at være behov på det pågældende sted for etablering af en ny rejsebureauvirksomhed med udsigt til rentabel drift.

Punkt 2.

For at kunne godkendes af rådet som „*autoriseret rejseagentur*“ kræves bl. a.

a) at ansøgeren forventes at kunne skabe øget salg til sådan trafikvirksomheds ruter, hvortil autorisation søges.

b) at ansøgeren har mulighed for (også i lokalemæssig henseende) at betjene publikum på tilfredsstillende måde hele året rundt, og at hans egentlige beskæftigelse er arrangement og/eller salg af rejser.

c) at ansøgeren har behørigt uddannet personale og iøvrigt besidder tilfredsstillende sagkundskab indenfor den eller de grene af rejselivet, som virksomheden beskæftiger sig med.

d) at ansøgeren eller virksomhedens daglige leder er dansk statsborger. Dispensation herfra kan, når særlige forhold er til stede, meddeles af rådet.

e) at ansøgeren har meddelt tilknytning til et autoriseret rejsebureau for køb af billetter til den eller de trafikvirksomheder, hvortil autorisation for salg ønskes, og at det pågældende autoriserede rejsebureau på forhånd har bekræftet sådant forhold og iøvrigt skriftligt til rådet har anbefalet autorisation af ansøgerens virksomhed som rejseagentur.

Punkt 3.

a) „Autorisation af rejsebureauers filialer“

Forså vidt et autoriseret rejsebureau ønsker at etablere et selvstændigt billetudstedende filialbureau, skal en sådan rejsebureaufilial have autorisation som „rejsebureau“ af rådet, og andragende herom forelægges til afgørelse i henhold til § 11, punkt 1.

Afgørelsen træffes ved stemmeflerhed af de af rådets medlemmer, som repræsenterer trafikvirksomhederne. Danmarks Rejsebureau Forenings repræsentant afgiver ikke stemme, medmindre trafikvirksomhedernes stemmetal står lige for og imod. I sådant fald er Danmarks Rejsebureau Forenings stemme afgørende.

b) *Ikke-billetudstedende filialkontorer.*

Forsåvidt et autoriseret rejsebureau ønsker at etablere et filialkontor uden selvstændig billetudstedelsesret, men med henblik på salg af rejsehjemler for hovedfirmaets regning, skal sådan virksomhed autoriseres af rådet som „rejseagentur“, hvilket kan ske efter andragende og under forudsætning af, at filialkontoret opfylder betingelserne for betjening af publikum i henhold til § 11, punkt 2. Det forudsættes, at sådan filial ikke placeres i hel- eller halvofficielle institutioner, som f. eks. turistforeninger og/eller erhvervskontorer.

c) *Indtegningskontorer for selskabsrejser.*

Ethvert autoriseret rejsebureau har ret til uden videre at etablere indtegningskontorer for selskabsrejser overalt i landet, uden at sagen skal forelægges rådet. Indtegningskontorer kan etableres som selvstændig virksomhed eller i forbindelse med anden forretning, men kan dog ikke placeres i hel- eller halvofficielle institutioner som f. eks. turistforeninger og/eller erhvervskontorer og lignende.

Punkt 4.

Afgørelse om godkendelse af en virksomhed som „autoriseret rejsebureau“ resp. „autoriseret rejseagentur“, resp. „autoriseret rejsebureaufilial“ træffes ved stemmeflertal af de af rådets medlemmer, som repræsenterer trafikvirksomhederne. Danmarks Rejsebureau Forenings repræsentant afgiver ikke stemme, medmindre trafikvirksomhedernes stemmetal står lige for og imod. I sådant fald er Danmarks Rejsebureau Forenings stemme afgørende.

Punkt 5.

Rådet udsteder et certifikat lydende „Autoriseret Rejsebureau“, resp. „Autoriseret Rejseagentur“ til sådanne virksomheder indenfor de to nævnte kategorier, som opnår rådets autorisation.

Autorisationen forpligter rejsebureauet, resp. rejseagenturet, til i ekspeditionslokalet at ophænge på synligt sted Dansk Trafik- og Rejsebureauråd's certifikat.

Punkt 6.

Et autoriseret rejsebureau eller rejseagentur er pligtig, at meddele rådet oplysninger om sådanne ændringer, som måtte opstå i forbindelse med de forudsætninger, på grundlag af hvilke autorisationen er givet, f. eks. vedrørende ejerforhold, ledelse, økonomi o. s. v. Når særlige forhold betinger det, kan autorisationen på forslag af et medlem af rådet tilbagekaldes. Beslutning om sådan tilbagekaldelse på grundlag af forslag herom kan ske ved afstemning, ved hvilken mindst to trediedele af rådets medlemmer skal udtale sig derfor.

Såfremt et rejsebureau eller rejseagentur to gange i løbet af 6 måneder er anmeldt til rådet for svigtende afregning, kan imidlertid tilbagekaldelse af autorisationen ske uden videre.

Anmeldelse om svigtende afregning er obligatorisk for rådets medlemmer i alle forekommende tilfælde.

Punkt 7.

Rådets autorisation i henhold til § 11 er ikke påkrævet for foretagender, som har transportvirksomhed til formål, når der kun er tale om, at sådanne virksomheder ønsker agenturet anerkendt for udstedelse af billetter til egne trafiklinier og/eller yder

en sådan bistand, som har naturlig sammenhæng med denne billetudstedelse.

Denne undtagelse gælder ikke arrangement af selskabsrejser eller individuelle billetbestillinger, som medfører tilrettelæggelse af overnatning eller andet arrangement udover selve transporten.

§12.

Rejsebureauers og trafikskabers forhandlingsform.

Rådets virksomhed skal ikke på nogen måde forhindre eller erstatte de respektive

trafikskabers frie adgang til når som helst at forhandle direkte med de enkelte medlemmer af Danmarks Rejsebureau Forening eller med foreningen som helhed i sager, som kun eller i væsentlig grad berører det pågældende trafikskabs forhold til et rejsebureau eller rejsebureaubranchen. Omvendt medfører rådets oprettelse ikke nogen hindring for de enkelte medlemmer eller for foreningen som helhed i at forhandle direkte med de enkelte trafikskaber.

TURISTUDVALGET

Beretning om europæiske rejsebureauer.

(Bemærkninger fra udvalgets sekretær).

1. Ved Turistudvalgets 9. samling den 13. og 14. december 1951 forelagde den danske delegerede, hr. Lichtenberg, vedlagte beretning fra den europæiske rejsebureau-kommission.

2. Turistudvalget tiltrådte beretningen og pålagde sekretariatet at foretage fordelingen af denne mellem delegationerne.

Udkast

tu

Lov om rejsebureauer.

§ 1. Ordet rejsebureau betyder en virksomhed, der påtager sig:

- a) at give oplysninger om rejseforhold i ind- og udland,
- b) at sælge billetter til alle transportmidler, foruden særlige billetter f. eks. sovevognsbilletter, pladsbilletter, omstigningsbilletter o. s. v.
- c) at bestille værelser på hoteller, værelser med pension, samt at udstede de nødvendige kuponer til måltider og hoteller,
- d) at ordne selskabsrejser, sørejser med udflugter indbefattet ture m. v.

§ 2. For at kunne udøve den i § 1 omhandlede virksomhed må rejsebureauet erhverve en af vedkommende lands myndigheder meddelt bevilling, der udfærdiges på de i loven fastsatte betingelser.

§ 3. Bevilling kan udstedes på betingelse af, at det godtgøres:

1. at indehaveren(ne)'s økonomi er i orden, og
2. at den daglige leder af bureauet og eventuelle filialer
 - a) er statsborger i det pågældende land, er 25 år og kan føre bevis for hæderlig vandel og for økonomisk stabilitet,
 - b) at han har gennemgået en handelsskole eller anden højere uddannelse i overensstemmelse med forholdene i det pågældende land,
 - c) at han har været beskæftiget i rejsebureau-virksomhed i fem år — efter eventuel udstået læretid — og i denne periode har modtaget en alsidig uddannelse i et rejsebureau's funktioner, således som omhandlet i § 1, stk. a-d.

§ 4. Foruden de i § 3 omhandlede betingelser er det nødvendigt, at den pågældende stiller sikkerhed for rejsebureauets kontrakter med hoteller, restauranter og lignende virksomheder i form af et depositum, nemlig bankgaranti eller et af den bevillingsudstedende myndighed fastsat beløb.

Bureauet må føre autoriserede bøger, der revideres af statsautoriserede revisorer, der må være fuldstændig inde i rejsebureauers regnskabsføring. Den af rejsebureauerne stillede garanti for retten til at udstede billetter kan efter nærmere aftale helt eller delvist afløses af det hos transportselskaberne stillede depositum.

Der gælder særlige regler med hensyn til tilbagebetaling af den stillede garanti, f. eks. når et rejsebureau ophører med at drive virksomhed som sådant.

Fordringer på et rejsebureaus ovennævnte depositum kan kun gøres gældende ved dom, hvoraf det fremgår, at rejsebureauet ikke har opfyldt sin kontrakt.

§ 5. Bestemmelser vedrørende fortabelse af bevilling. Bevillingen fortabes:

- a) såfremt bureauet standser sine betalinger, har indledet akkordforhandlinger eller er gået konkurs,
- b) når ejeren og/eller direktøren(erne) undlader at opfylde en eller flere af de i §§ 2 og 3 fastsatte betingelser,
- c) når ejeren og/eller direktøren(erne) straffes for en kriminell handling, der ned sætter ham eller dem i offentlighedens omdømme,
- d) når bevillingen ikke er benyttet i et nærmere fastsat tidsrum.

§ 6. Bestemmelser vedrørende bevilling til udlændinge eller udenlandske selskaber, der ønsker at drive et rejsebureau i det pågældende land.

§ 7. Loven finder ikke anvendelse på:

- a) statsinstitutioner,
- b) transportselskaber, der udsteder billetter til deres egne transportmidler. Denne undtagelse gælder kun for billetter, der udstedes til deres egne selskaber eller med dem samarbejdende selskaber, og for den assistance, der er nødvendig at give for at kunne gennemføre en rejse, men ikke for ordning af selskabsrejser, der vil kunne medføre bestilling af hotelværelser. Begæring om tilladelse

- til at træffe disse specielle foranstaltninger må indgives,
- c) nationale og officielle turistorganisationer, der kun i særlige tilfælde har tilladelse til at drive virksomhed som rejsebureau, må erhverve tilladelse i så henseende hos myndighederne.
- d) Det er ikke lovens hensigt at lægge hindringer i vejen for, at selskaber, firmaer, institutioner, tidsskrifter og aviser arrangerer udflugter for deres medlemmer og læsere. Såfremt dette gøres for at opnå fortjeneste, må ordningen træffes i samarbejde med et anerkendt rejsebureau.

§ 8. Bestemmelser angående lovens ikrafttræden og anerkendelse af nuværende bureauer.

Lov om reiseburår

av 4. november 1948 med tilleggslover av 30. juni 1950 og 21 desember 1956.

Ved reisebyrå forstås i denne lov en bedrift hvis erverv omfatter alle eller de vesentlige av nedenstående virksomheter:

- a. Meddelelse av opplysninger av enhver art om reiseforholdene i Norge og utlandet,
- b. salg av reisebilletter av enhver art samt sovevognsbilletter, plassbilletter og lignende,
- c. bestilling av rom i hoteller og herberger for overnatting eller pensjonsopphold og utstedelse av de herfor nødvendige kuponger, samt hytteformidling,
- d. arrangement av eller inntegning til selskapsreiser, cruises, utfhikter i forbindelse med flytende hoteller, akkordreiser eller lignende.

Vedkommende departement avgjør i tvilstilfelle om en virksomhet er av slik art som nevnt i foregående ledds bokstav a, b, c eller d, og likeså om en bedrift skal anses som reisebyrå i lovens forstand.

Betegnelsen reisebyrå, reisekontor, turistkontor, turistbyrå og sammensetninger med eller omsetninger av disse ord må ikke — uten departementets samtykke — brukes av andre enn de som har bevilling etter § 2, første ledd, eller tillatelse etter § 6. Betegnelsen turistkontor kan likevel brukes av kommune eller for organisasjon som nevnt i § 2 annet ledds annet punktum.

§ 0

Enhver som vil drive reisebyrå, må ha bevilling til dette av vedkommende departement i samsvar med reglene i denne lov. Før departementet avgjør saken, skal fylkesutvalget eller i tilfelle bystyret gis adgang til å uttale seg. Bevillingen gir

adgang til å opprette avdelingskontorer på steder hvor departementet etter hensyn til behovet finner å kunne gi samtykke til det.

Vedkommende departement kan på nærmere fastsatte vilkår tillate at organisasjoner til fremme av reiselivet og bedrifter som har tilknytning til reiselivsbransjen, uten bevilling utøver en eller flere av de virksomheter som er nevnt i § 1, bokstav a-d. Videre kan en kommune eller organisasjon med kommunestyrets samtykke uten bevilling opprette opplysnings- og formidlingskontor for å drive og annonsere etternevnte virksomheter under betegnelsen turistkontor:

- a. Meddelelse av opplysninger om reiseforholdene i Norge.
- b. Hytteformidling og bestilling av rom for overnatting innen kommunen, og
- c. Inntegning til selskapsreiser.

For øvrig kan virksomhet som nevnt i § 1 bokstav a, b, c eller d bare drives i henhold til bevilling etter første ledd i denne paragraf eller tillatelse etter § 6.

Den som ikke har bevilling eller tillatelse etter disse paragrafer må ikke annonsere i norske aviser eller på annen måte drive reklame her i riket for virksomhetsarter som nevnt i § 1.

§ 3.

Bevilling til å drive reisebyrå kan meddeles når det ved pålitelig vitnesbyrd godtgjøres at søkeren

- a. har fylt 25 år, har ført en hederlig vandel og er økonomisk vederheftig,
- b. har bestått realskoleeksamen og eksamen fra ettårig handelsskole eller har annen utdannelse som minst svarer der-til,

c. har vært beskjeftiget i bransjen i minst 5 år og i dette tidsrom til stadighet har deltatt i de virksomheter som er nevnt i § 1 første ledd bokstavene a-d.

Bevilling kan gis til forening eller selskap med begrenset ansvar som har sete i Norge og helt norsk styre. Den som har den daglige ledelse av bedriften, må i så fall oppfylle vilkårene i første ledd og ha særskilt godkjenning fra vedkommende departement. Det samme skal gjelde bestyrer av avdelingskontor.

Bevilling i samsvar med denne paragraf kan nektes, hvis departementet finner grunn til å anta at virksomheten ikke vil kunne drives på forsvarlig mate, eller at det ikke er behov for virksomheten.

§ 4.

Bevilling til å drive reisebyrå skal gjøres avhengig av at søkeren stiller sikkerhet for et beløp som vedkommende departement fastsetter, det må ikke være under kr. 50 000 og ikke over kr. 100 000. Departementet gir regler om den mate sikkerheten skal stilles på.

Sikkerheten hefter for ethvert ansvar som følger av utøvelsen av virksomheten. Den opphører å hefte når ett år er gått fra den tid da forretningen er opphørt, uten at noe krav er anmeldt, men ellers først når de anmeldte krav er fyldestgjort eller av annen grunn bortfalt. Når fristen er utløpet, gjelder sikkerheten bare det beløp som trengs til å dekke de fremsatte krav.

Begjæring om dekning av sikkerheten fremsettes for skifteretten på det sted hvor bevillingsinnehaveren har kontor eller — om virksomheten er opphørt — hvor han sist har hatt kontor. Det må godtgjøres at kravet omfattes av sikkerheten, at det er forfalt, misligholdt og fastslått overfor innehaveren av bevillingen på bindende mate. Når disse betingelser er oppfylt, skal skifteretten snarest mulig gi innehaveren av bevillingen skriftlig varsel om begjæringen og anmode ham om innen 6 uker å godtgjøre for retten at han har dekket kravet eller at dette på annen mate er bortfalt. Hvis han har opphørt med virksomheten, sendes varsel til hans bopel her i riket, såfremt den er kjent eller det kan skaffes opplysning om den, men ellers til det sted hvor han sist vites å ha hatt kontor.

Er den i foregående ledd omhandlede anmodning ikke etterkommet innen fristens utløp, trer bevillingen ut av kraft, og skifteretten skal gå frem på den mate som er foreskrevet i lov om domstolene § 224.

Departementet kan frafalle kravet om sikkerhetsstillelse når det gjelder aksjeselskap med fullt innbetalt aksjekapital av minst kr. 100 000.

§ 5.

Bevilling etter § 2, jfr. § 3, trer ut av kraft:

- Når innehaveren innstiller sine betalinger, åpner akkordforhandling eller kommer under konkurs. Vedkommende departement kan ved påtegning på bevillingen atter sette den i kraft, når vedkommende oppnår akkord.
- Når innehaveren blir umyndiggjort. Vedkommende departement kan ved påtegning på bevillingen atter sette den i kraft dersom umyndiggjøringen senere blir hevet.

Departementet kan tilbakekalle en bevilling:

- når bevillingen ikke er nyttet senest innen ett år etter utferdigelsen eller når virksomheten har vært innstilt i et tidsrom på minst ett år,
- når innehaveren er domfelt eller har vedtatt forelegg for en straffbar handling som departementet finner berøver ham den tillit innehaveren av et reisebyrå bør ha,
- når virksomheten har vært drevet på en faglig uforsvarlig mate.

Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder tilsvarende for meddelt tillatelse etter § 2, annet ledd. I forhold til § 2, 3. ledd trer kommunestyret i departementets sted, likevel slik at ordføreren kan gi påtegning som nevnt i paragrafen her, første ledd.

Bestemmelsene i første ledd, bokstav b, og annet ledd, bokstav b, gjelder tilsvarende for meddelt godkjenning av daglig leder eller bestyrer i henhold til § 3, annet ledd.

§ 6.

Utenlandsk bedrift (eller utenlandsk stat) som driver reisebyrå- eller transportvirksomhet i hjemlandet, kan av vedkommende departement gis tillatelse til å drive reise-

byrå her i landet. Bestyreren må fylle de vilkår som nevnt i § 3, første ledd.

Tillatelsen kan gjøres betinget av at det stilles sikkerhet for et beløp av inntil kr. 100 000. Blir sikkerhet forlangt, får regiene i § 4 tilsvarende anvendelse.

Tillatelsen skal nektes dersom det faglig og økonomisk ikke bys tilstrekkelig sikkerhet for at virksomheten vil bli drevet på forsvarlig mate. Det samme gjelder når det er grunn til å anta at opprettelsen av byrået vil lede til urimelig avbrekk i norske reisebyråers virksomhet. Tillatelsen kan når som helst tilbakekalles.

Bestemmelse om kontroll med reisebyråer, om plikt til å meddele kontrollmyndigheten opplysninger, fore vise forretningsbøker og andre dokumenter vedkommende virksomheten, om taushetsplikt m. v. blir i den utstrekning det anses påkrevet, gitt av vedkommende departement.

For bevilling eller tillatelse etter § 2, ifr. 8 3, eller etter 8 6, betales en avgift til statskassen av kr. 100 for det år da bevillingen (tillatelsen) utferdiges, og kr. 50 for hvert følgende kalenderår. Slik avgift betales også for samtykke til å opprette avdelingskontor.

o.

Bestemmelsene i denne lov gj elder ikke Norges Statsbaners reisebyråer. Foretagender som har transportvirksomhet til formål, eller sammenslutninger av slike, er likeledes unntatt i den utstrekning de utsteder billet-

ter til egne trafikklinjer og/eller yter slik bistand som har naturlig sammenheng med denne billettutstedelse. Unntaket g j elder ikke arrangement av selskapsreiser som medfører overnatting, medmindre departementet samtykker heri.

Loven skal ikke være til hinder for at foreninger, bedrifter, institusjoner, tidskrifter og aviser arrangerer utflukter og lignende vesentlig for medlemmer eller lesere. Dersom dette gjøres i hensikt å tjene på det, må de billetter og hotellkuponger som trenges utstedes av et reisebyrå eller av vedkommende trafikkelskap.

§ 9.

Den som ved lovens ikrafttreden driver reisebyrå her i landet må innen ett år bringe sin stilling i samsvar med lovens forskrifter. Skjer ikke dette, bortfaller adgangen til å drive virksomhet som nevnt.

Innehaver (leder) av eldre reisebyrå, som ved lovens ikrafttreden har rett til å utstede billetter for Norges Statsbaner, er fritatt for å oppfylle vilkårene i § 3 bokstavene b og c.

Vedkommende departement kan gjøre unntak fra lovens bestemmelser, bortsett fra § 4, til fordel for reisebyråer som består ved lovens ikrafttreden.

§ 10.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller bestemmelser gitt i medhold av loven eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.

